

BIM Atzeneta del Maestrat

Època XI N° 9 - gener/marcç 2019

Des de ca la Vila

La AODL informa

A Atzeneta cal saber

Les nostres esportistes

Gent d'ací

Ens conten des del Col.legi

Des de la UJI

Atzeneta Antiga

Les associacions parlen

Medi Ambient

Atzenetins pel món

Nutrició

El temps i la Meteo a Atzeneta

PER SANT ANTONI, FOC I PASTES

AZTENETA VA SER VIOLETA

Agenda

HORARIS	TELÈFONS D'INTERÉS	HORARI D'AUTOBUSOS
AJUNTAMENT De dilluns a divendres de 9 h a 14 h. Dissabte de 9h a 13 h. www.atzenetadelmaestrat.es Facebook: Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat	AJUNTAMENT 964 37 00 18 CENTRE SOCIAL POLIVALENT (CSP) 964 37 09 19 CENTRE DE SALUT 964 37 05 43 GUÀRDIES 698 614 472 FARMÀCIA 964 37 00 54 COL·LEGI PÚBLIC 964 73 82 50 BANKIA 964 37 00 53 BBVA 629 005 298 BANTIERRA 964 37 01 64 GUÀRDIA CIVIL 964 37 00 63 062 CASA ABADIA 964 37 03 36 EXTENSIÓ AGRÀRIA 964 39 96 90 AUTOS HICID 964 20 01 22 EMERGÈNCIES 112 INFORMACIÓ 012 HOSPITAL GENERAL 964 72 65 00 HOSPITAL PROVINCIAL 964 72 50 00	ATZENETA-L'ALCORA-CASTELLÓ ATZENETA Eixida 6'30 h L'ALCORA Arribada 7'30 h Eixida 7'35 h CASTELLÓ Arribada 8'00 h Eixida 18'00 h ATZENETA Arribada 19'30 h VISTABELLA-ATZENETA-CASTELLÓ VISTABELLA Eixida 6'00 h ATZENETA Arribada 6'50 h Eixida 7'00 h CASTELLÓ Arribada 8'30 h Eixida 15'30 h ATZENETA Arribada 16'50 h Eixida 17'00 h VISTABELLA Arribada 18'00 h
ESCOMBRERIES A partir de les 20 h. RECOLLIDA D'OBJECTES VOLUMINOSOS El quart dimecres de cada mes. CEMENTERI Tots els diumenges (hivern de 15 h a 17 h i estiu de 16 h a 18 h).		
ALTRES SERVEIS A L'AJUNTAMENT		
SERVEIS SOCIALS Dilluns de 9 h a 13'30 h i dimecres amb cita previa (964 370 919) al CSP. ARQUITECTA MUNICIPAL Dimarts de 10 h a 14 h a l'ajuntament. VETERINARI Dimecres de 10 h a 11 h a l'ajuntament. NOTARI Dijous cada 15 dies a l'ajuntament. DEPENDÈNCIA A partir de les 10 h, els dies prefixats, al CSP.		

Edició: Ajuntament d'Atzeneta

Coordinació: www.teescribologuequieras.com

Impressió: Paperam Impressions

Disseny: Juan Gil

La gent que fem aquest BIM volem que estiga obert al major nombre d'opinions. Tot aquell que vulga col·laborar, de qualsevol manera, ens ho pot fer arribar a l'ajuntament o a l'adreça electrònica bimatzeneta@gmail.com.

Col·laboracions, incloses les fotogràfiques, d'aquest número:

Associació d'ames de casa (Tere Vayá), Jaime Casanova, Melchor Rovira, Carmen Rovira Monfort, Paco Esteller, Pilar Ferreres, Miguel Ángel Moliner, Ricardo Badenes Bertrán, Paco Usó, Xavi Pallarés, Arcadio Vidal, Aarón Agut, Diego Marín, Ramón Bertrán, Eliseu Bellés Martí, Clara Moliner, Belén Agut

En clau local

Quan aquest exemplar arribe als teus ulls, encara no hauràs votat per primera vegada en aquesta primavera electoral, però pot ser que les teues oïdes estiguin malparades d'escoltar reiteracions en forma de promeses de la boca de polítics que persegueixen captar-te perquè els entregues la teua voluntat.

Però l'editorialista es va proposar en el seu moment no escriure sobre política en aquest BIM, i menys expressar les seues simpaties ideològiques i no transgredirà tampoc en aquest número la seua pròpia decisió més enllà de l'excepció metafísica de la introducció. És per això que al·ludirem al quotidià, al nostre, al local, per a completar les al voltant de cinc-centes paraules que conformen aquesta pàgina.

Atzeneta continua amb el seu procés d'embelliment urbanístic i mediambiental. El comptar amb un xicotet exèrcit laboral al servei del municipi gràcies als programes de les diferents administracions i a les subvencions rebudes, ha propiciat que es puga intervenir activament per a millorar el conjunt i situar a la nostra localitat en la nòmina d'apetibles per a visitar.

Les pàgines interiors d'aquest número (i també dels anteriors) constaten algunes tessel·les d'una evolució urbanística que, just és assenyalar-lo, s'ha anat evidenciant en totes les legislatures, però potser en aquesta última, fruit d'aqueix afegit de la força humana necessària per a afrontar qualsevol transformació dels paisatges, siga quan més acceleradament s'ha produït aquest embelliment de l'urbà i el natural.

El més immediat en el lúdic ho representa la Setmana Santa, una fita cronològica del calendari a cavall del lúdic, del tradicional, del religiós i de l'espiritual, dies de reiterar el mite de la mort i resurrecció d'aquell mesías entorn del qual l'emperador Constantí, allà pel 325 d.C, en Nicea, va articular una religió, la més poderosa i influent de la història de la humanitat.

Prova d'aquesta fortalesa és la perdurabilitat de la celebració de la Setmana Santa, revestida d'un costumisme adequat a cada territori i que ací, en Atzeneta, sense que el seu renom siga comparable al d'altres escenaris, sí que manté unes constants sòlides de celebració inalterades en dies i passos des que fins i tot els més majors edat tenen ús de memòria.

El Sepulcre, Les Creus, L'Encontre com alguns dels episodis religiosos més rellevants d'una Setmana Santa que incrementa la població d'Atzeneta durant alguns dies i que proveirà als seus carrers i comerços amb un col·lectiu humà que distorsionarà, per a bé, l'habitual tranquil·litat dels entorns.

Millor deixar-se arrossegar pel festiu que pel polític i la Setmana Santa s'ofereix com una alternativa per a això.

Des de ca la vila

PLE DE L'AJUNTAMENT SESSIÓ ORDINÀRIA CELEBRADA EL 27 D'OCTUBRE

Assistents:

Alcalde: Santiago Agustina Segarra.

Tinents Alcaldes: Aarón Agut Medall, Consuelo Bertran Porcar.

Regidors: César Marín Fabra, Leonardo Gil Bertran, José Barberà Centelles, Francisco Centelles Escrig, Mª Inmaculada Jiménez Escrig, Norma Escrig Broch.

Secretari: Félix Ángel Roche López.

A continuació s'exposa una síntesi del Ple Municipal celebrat el 1 de març. Si algú te interès a conèixer l'acta en la seua integritat, està a la seua disposició en les dependències municipals prèvia petició.

APROBACIÓ INICIAL EXPEDIENT P.G.M. PER A L'ANY 2.019.

Defensa els pressupostos el Sr. alcalde que manifesta que el pressupost de 2019 ascendeix a 1.663.928,96 d'euros, anivellat d'ingressos i despeses, amb un increment del 02,70%, sobre l'exercici de 2018, degut principalment a les subvencions concedides o pendents de concedir per a la contractació de personal, complint amb el sostre de despesa i l'estabilitat pressupostària.

Totes les partides tant d'ingressos com de despeses són àmpliament explicades pel Sr. alcalde. Així mateix el Sr. Alcalde explica les diferents partides del Pressupost fent especial esment en el capítol 6é del Pressupost de Despeses, destinat a les inversions que l'any 2019 ascendiran a 357.076,73 euros aproximadament, que donen complida resposta i previsions a les principals necessitats dels veïns atés que la Corporació aposta fermament a mantindre i incrementar l'ocupació.

Que les línies generals d'aquests pressupostos són el manteniment de serveis de qualitat, l'absoluta transparència, l'equilibri en els comptes, l'austeritat en la despesa, el compliment dels objectius d'estabilitat i regla de despesa exigits per la Llei, el compliment de les obligacions econòmiques en els terminis legals i de mantindre congelats els impostos. En això, tant el govern com l'oposició, han mantingut durant aquests

anys de legislatura el mateix criteri i explicat detalladament pel Sr. alcalde qui entre altres coses ressaltava i posa de manifest les diferències amb el de l'exercici anterior.

Tot seguit, l'expedient de Pressupost General per a l'any 2.019 amb tota la seua documentació i modificacions és sotmés a votació a mà alçada llançant el següent resultat: assistents: 9; vots a favor: 9: 5 del PSOE i 4 del PP; vots en contra: 0; abstencions: 0, per la qual cosa per unanimitat dels assistents, d'acord amb el que s'estableix en l'art. 47 de la citada Llei 7/1.985, s'acorda: 1r.- Aprovar inicialment el Pressupost General Municipal per a l'any 2.019, xifrant l'ingressos i despeses per capítols, en les següents quanties:

Capítols	Denominació	Euros
	ESTAT D'INGRESSOS	
	A)INGRESSOS D'OPERACIONS CORRENTS	
1º	Impostos directes.....	378.500,00
2º	Impostos indirectes.....	10.000,00
3º	Taxes i altres ingressos.....	293.093,02
4º	Transferències corrents.....	619.381,61
5º	Ingressos patrimonials.....	79.506,01
	B)INGRESSOS D'OPERACIONS DE CAPITAL	
6º	Enajenació inversions reials.....	-----
7º	Transferències de capital.....	283.436,30
8º	Actius financers.....	-----
9º	Passius financers.....	12,02
	Total ingressos.....	1.663.928,96
	ESTAT DE DESPESES	
	A)DEPESES D'OPERACIONS CORRENTS	
1º	Despeses de personal.....	672.692,58
2º	Despeses de béns corrents i de serveis.....	569.205,77
3º	Despeses financeres.....	12,02
4º	Transferències corrents.....	54.917,82
	B)DEPESES D'OPERACIONS DE CAPITAL	
5º	Inversions reals.....	357.076,73
6º	Transferències de capital.....	10.012,02
7º	Actius financers.....	-----
8º	Passius financers.....	12,02
	Total despeses.....	1.663.928,96
	RESUM GENERAL	
	Total de l'Estat d' ingressos.....	1.663.928,96
	Total de l'Estat de Despeses.....	1.663.928,96

- SOL·LICITUD A LA GENERALITAT VALENCIANA DE LA CESSIÓ DE PART DE L'IMMOBLE SITUAT EN CARRER D'ENRIC BAÑULS Nº 4 PER A CENTRE INTEGRAL DE MAJORS (CIM)

.- RATIFICACIÓ DECRET SOBRE SOL·LICITUD DE SUBVENCIÓ PER A LA CONTRATACIÓ DE DUES BRIGADES DINS DEL PLA D'EMERGÈNCIES EN L' ÀMBIT FORESTAL (EMERGEIX 2019).

- APROVACIÓ DE LA GUIA PER A L' ADECUACIÓ DELS SERVEIS INFORMÀTICS DE L'AJUNTAMENT D'ATZENETA DEL MAESTRAT A L'ESQUEMA NACIONAL DE SEGURETAT.

- RATIFICACIÓ DECRET SOBRE SOL·LICITUD SUBVENCIÓ PER A MILLORES EN EL CAMP DE FUTBOL MUNICIPAL "EL PORREJAT".

- RATIFICACIÓ DECRET SOBRE SOL·LICITUD SUBVENCIÓ PER A LA RECUPERACIÓ I L'ADEQUACIÓ DE L'ESCALA DE L'ANTIGA MURADA I ACCÉS AI CASC HISTÒRIC D'ATZENETA DEL MAESTRAT.

- RATIFICACIÓ DECRET SOBRE SOL·LICITUD SUBVENCIÓ D'AJUDA PER A CONDICIONAMENT DE CAMINS RURALS 2019.

"Camí Vell de Figueroles", "Camí Vell d'Albocàsser", "Camí del Mas d' En Jaume" i el "Camí del Canalís".

-RATIFICACIÓ DECRET SOBRE SOL·LICITUD D'AJUDA PER A RENOVACIÓ DE LES INSTAL·LACIONS D'ENLLUMENAT EXTERIOR EXISTENTS EN EL SECTOR 4.

- RATIFICACIÓ DECRET DE SOL·LICITUD D' INCLUSIÓ EN EL PLA PROVINCIAL D'OBRES I SERVEIS DE LA DIPUTACIÓ PER A L'EXERCICI 2019 (PLA CASTELLÓ-135).

Títol de l'actuació	Pressupost d'execució per contracta o per Administració	Honoraris de redacció	Honorario-de direcció obra	Total
Magatzem Municipal	93.078,31	3.910,85	3.910,84	100.900,00

- RATIFICACIÓ DECRET SOBRE PARTICIPACIÓ EN EL PROGRAMA DE TRANSPORT DISCRECIONAL EN TAXI AMB FINALITATS MÈDIQUES DE LA DIPUTACIÓ

PROVINCIAL PER A 2019.

- PRECS I PREGUNTES:

-Pel Sr. alcalde es pregunta sobre el perquè el Grup Popular dins de la Diputació ha votat en contra que a la Mancomunitat de Penya-golosa s'incloguera dins del Pla 135 per a 2019 a l'efecte de que tinguera finançament (30.000,00 euros) tan necessària en aquests moments de començament de funcionament de la mateixa i sobretot, per què són per a despesa corrent, al que contesta el Sr. regidor Sr. José Barbera que no tenia coneixement d'això, però que faria les gestions per a informar-se. Pel Sr. alcalde se li torna a contestar que si a ell li hagueren fet el mateix sense informar-lo hauria trencat les relacions amb el seu partit perquè els seus representants cobren per això entre altres coses.

-Sobre la Treballadora Social que està contractada i ha començat el seu treball per a la Mancomunitat tenint la seu al poble i que la gent estava molt contenta amb el seu treball ja que el desenvolupava amb molt d'interés i dedicació.

- Sobre el Projecte de fems i agrocompostatje que està en compàs d'espera.

-Per part del Sr. regidor Sr. José Barbera es pregunta sobre la casa del solar de la C/ Sant Bartomeu, 31, contestant el Sr. Alcalde que l'Obra està ja totalment acabada conformement al projecte i amb el vistiplau de Turisme. Al mateix temps comenta que han vingut a veure l'Oficina de Turisme i que han comentat una de sèrie de coses d'interés per al municipi i que ja està reconeguda.

L'AODL informa

Subvencions sol·licitades durant el primer trimestre 2019

Comença el 2019, i ja arriba el nou període d'ajudes. Així que per aquesta secció del BIM enumerarem les subvencions que l'Ajuntament ha sol·licitat durant aquest primer trimestre de l'any:

- A la Conselleria d'Educació per al foment del valencià dins dels programes de senyalització i retolació en valencià, així com d'activitats culturals per al 2019 amb un import de 4.955,63 €.
- A la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural un ajuda per a obres d'acondicionament de camins rurals per a "Camí Vell de Figueroles", "Camí Vell d'Albocàsser", "Camí del Mas d'En Jaume" i "Camí del Canalís" amb un pressupost de 157.323,07 €.
- Inclusió al Pla Provincial d'Obres i Serveis de la Diputació (Pla Castelló 135) de l'obra de la construcció d'un magatzem municipal a la Casilla amb un import de 100.900,00 €.
- Al SERVEF un nou Taller d'Ocupació per al 2019 amb un import de 232.054,80 € per a realitzar obres en instal·lacions municipals.
- A la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural per a la rehabilitació de l'edifici de la Casilla per a centre d'informació turística del Penyagolosa amb un import total de 71.428,57 € conforme a l'estratègia dels Grups d'Acció Local LEADER 2014-2020.
- Inclusió en el concurs del Pla Ceràmic de Regeneració Urbana 2019/2020 de les obres del jardí urbà al C/d'Enric Banyuls.
- A l'Institut Valencià de Competitivitat Empresarial (IVACE) per a mesures d'estalvi i eficiència d'enllumenat exterior existents del sector n° 4 d'Atzeneta amb un pressupost de 22.263,93 €.
- Al SERVEF per a la contractació de dos brigades (8 persones) dins del Pla d'Emergències a l'Àmbit Forestal (EMERGE) amb un total de 69.800,90 €.
- A Turisme per a la millora de recursos turístics per a la recuperació i adequació de l'escala de l'antiga muralla i accessos al casc històric del poble per un import de 40.227,94 €.
- A la Direcció General d'Esports per a la millora de les instal·lacions esportives del camp de futbol per valor de 79.651,08 €.
- A la Diputació de la prestació de servei de transport discrecional en taxi amb finalitat mèdica per al 2019.
- Al Director General de Comerç i Consum per a la realització de la fira d'artesanía del dia 8 de desembre per un valor de 4.700,00 €.
- A la Diputació per al manteniment de la Unitat de Respir Familiar durant l'any 2019 destinat a l'estància temporal de dia de persones majors amb un pressupost de 11.336,76 €.
- A la Diputació per a la realització de carreres de muntanya per a la "XXXIV Volta a peu al Castell" el dia 17/08/2019 que ascendeix a 1.700,00 €.

L'AODL

Pilar Ferreres Garcia

A Atzeneta cal saber

Cinema infantil

El dia 2 de febrer i a la Casa de la Cultura es va projectar la pel·lícula "Ferdinand", destinada al públic infantil.

Zona infantil a l'àrea recreativa

L'Ajuntament ha habilitat una zona amb jocs infantils a l'àrea recreativa del camí del Castell. Amb

la dotació, l'àrea se consolida com espai lúdic orientat a tots els públics.

Volta ciclista a la Comunitat Valenciana

El dia 9 de febrer els carrers del nostre poble van rebre el pas de corredors i organitzadors de la Volta Ciclista a la Comunitat Valenciana provinents de

Les Useres i en direcció a Culla. Cal assenyalar a Alejandro Valverde, darrer campió del món com a un dels més insignes del pelotó.

Sant Antoni i Carnestoltes a la unitat de respir

La gent de la nostra Unitat de Respir no es perd una. Al gener van celebrar la festa de sant Antoni, fent prims i rotllets. Al març no es van oblidar de Carnestoltes. Gent gran que no oblidava les tradicions al temps que exerciten mans i somriures.

A Punt A Atzeneta

La televisió autonòmica valenciana A Punt, va dedicar una visita al nostre terme, amb la intenció d'exemplificar amb imatges i testimonis, la floració dels ametlers. Melchor Rovira i José Manuel Albert van oficiar d'anfitrions i pedagogs i van donar

testimoni de les intimitats del procés de la floració a banda de ficar en valor el cultiu de l'ametla Atzeneta.

Neteja de la fonteta de l'Espinal

Les brigades municipals han realitzat tasques de neteja del paratge de la Fonteta de l' Espinal. Es pot visitar seguint la senda interpretativa del Castell.

El nostre temps, a temps real

Amb la col·laboració d' AVAMET s' ha instal·lat a la Casilla una webcam per tal de poder veure, a temps real, els cels del nostre poble.

Es pot accedir a partir del següent enllaç:

<http://avamet.es/estacions/c04m001e02/webcam.jpg>

Obres a la piscina municipal

L'Ajuntament d' Atzeneta està realitzant obres de millora en les instal·lacions de la piscina. L'actuació, subvencionada amb els fons del Pla 135 de la Diputació, consisteix en la construcció i habilitació d' una sala multiusos.

Exposició fotogràfica

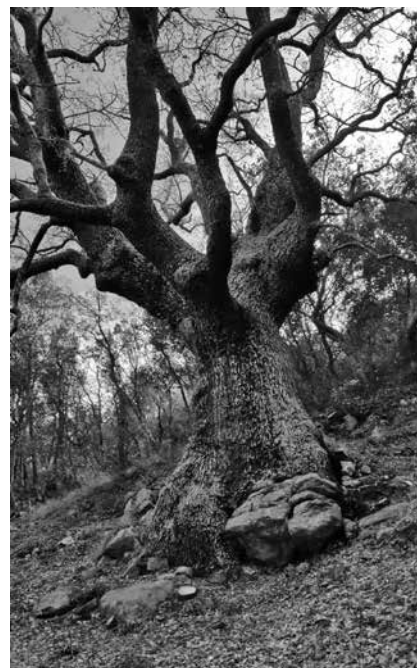
La darrera desena de març, la Casa de la Cultura d'Atzeneta va albergar una exposició fotogràfica que sota el títol "Bolívia: les dones sàvies", pretenia oferir el ventall de formes de vida que les dones bolivianes despleguen per a si més no sobreviure en la precarietat de no poques àrees d'aquell país sud-americà.

Les fotos i els textos eren obra d'Ana Sánchez Gil, treballadora social i fotògrafa, sota l'auspici de la Fundació Isonomia de la Universitat Jaume I.

Neteja de la carrasca i el roure del Regall

Les brigades municipals han realitzat tasques de neteja del perímetre de dos arbres monumentals del nostre Cap de Terme, la carrasca i el roure del mas del Regall.

Centenari

.Arribar a vell és un luxe que concedeix la vida. Arribar a molt vell és un afegiment d'aqueix luxe i si a més els anys conserven la lucidesa, el privilegi és el màxim al qual es pot aspirar. María Gual Palanques s'ha convertit en la nostra centenària de capçalera. Vitalista, saludable, amb la memòria intacta és un reflex del creixement de la longevi-

tat que acabarà omplint de centenaris els padrons municipals.

L'ajuntament va voler sumar-se a la fita de complir 100 anys i li va fer lliurament d'una placa commemorativa amb l'objectiu que continue sumant vida.

Els Reis D'orient a Atzeneta

Encara que el Nadal ja quede molt lluny, no volem deixar de recollir en aquesta edició l'arribada dels Reis d' Orient al nostre poble.

Els veïns els van donar una massiva benvinguda com és habitual any rere any. Cal felicitar a la gent del Casal Popular per la magnífica cavalcada que va preparar, demostrativa del seu treball i compromís en la dinamització de la vida cultural i festiva del nostre poble.

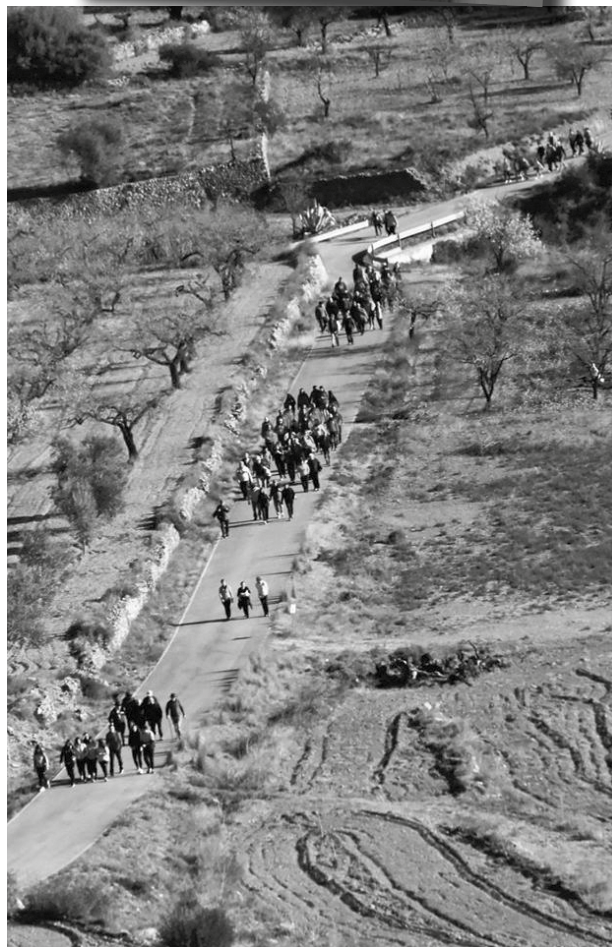
Castell d'hivern

Un hivern més, amb un dia (27 de gener) més que acceptable en el meteorològic, Atzeneta va complir amb la seua tradició d'honar a Sant Sebastià en l'ermita del Castell i va peregrinar des de la localitat fins al paratge natural.

Implica el ritu processionar en romiatge, enarborant pendons i banderes per l'interior del nucli urbà per a després retornar-les a l'Església parroquial i emprendre els poc més de quatre quilòmetres que separen la vila de l'ermita. Els clavaris d'enguany no eren sinó la colla El Garito de Tonet, actius, polifacètics, solidaris i compromesos amb el costumisme d'Atzeneta.

La invitació general per a degustar l'abundància de pastes i beguda va ser secundada per un nodrit nombre de romers que van donar color a la commemoració.

Millor que parlen les imatges...

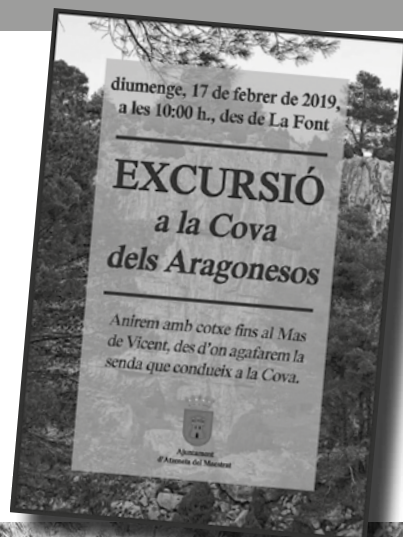

Visita a la Cova del Aragonesos

EL 17 de febrer, al voltant de 60 persones de totes les edats, van gaudir d'uns impressionants paratges desconeguts per a molta gent del nostre poble i que tenien la Cova dels Aragonesos com a final de trajecte. La nova ruta de muntanya ha sigut habilitada per les brigades municipals del nostre Ajuntament que han treballat dur per fer accessible este punt d'interés històric i geològic.

Per altra banda, l'alumnat del Taller d'Ocupació ha sigut l'encarregat de la senyalització de la senda.

Pressupostos per unanimitat

La paraula que més abelleix llegir o escoltar referida als pressupostos municipals és "unanimitat". Els de 2019 d'Atzeneta han sigut aprovats d'aquesta manera, amb els 9 vots a favor.

Consensuar haguera de ser el verb més socorregut de la democràcia, però no sembla estar massa de moda. La redacció del BIM celebra la concòrdia de tots dos grups municipals que han decidit mirar primer cap al municipi i després cap al municipi també.

En paraules de Santiago Agustina "el pressupost de 2019 ascendeix a 1.663.928,96 d'euros, anivellat d'ingressos i despeses, amb un increment del 02,70%, sobre l'exercici de 2018, degut principalment a les subvencions concedides o pendents de concedir per a la contractació de personal, complint amb el

sostre de despesa i l'estabilitat pressupostària".

Afegeix l'alcalde amb les seues declaracions a este butlletí que "les inversions que l'any 2019 ascendiran a 357.076,73 euros aproximadament i donen complida resposta i previsions a les principals necessitats dels veïns atés que la Corporació aposta fermament a mantindre i incrementar l'ocupació".

Per finalitzar el seu anàlisi ens fa saber que "les línies generals d'aquests pressupostos són el manteniment de serveis de qualitat, l'absoluta transparència, l'equilibri en els comptes, l'austeritat en la despesa, el compliment dels objectius d'estabilitat i regla de despesa exigits per la Llei, el compliment de les obligacions econòmiques en els terminis legals i de mantindre congelats els impostos".

RESUM DEL PRESSUPOST MUNICIPAL DE 2019

Capítols	Denominació	Euros
	ESTAT D'INGRESSOS	
	A)INGRESSOS D'OPERACIONS CORRENTS	
1º	Impostos directes.....	378.500,00
2º	Impostos indirectes.....	10.000,00
3º	Taxes i altres ingressos.....	293.093,02
4º	Transferències corrents.....	619.381,61
5º	Ingressos patrimonials.....	79.506,01
	B)INGRESSOS D'OPERACIONS DE CAPITAL	
6º	Enajenació inversions reals.....	-----
7º	Transferències de capital.....	283.436,30
8º	Actius financers.....	-----
9º	Passius financers.....	12,02
	Total ingressos.....	1.663.928,96
	ESTAT DE DESPESES	
	A)DESPESES D'OPERACIONS CORRENTS	
1º	Despeses de personal.....	672.692,58
2º	Despeses de béns corrents i de serveis.....	569.205,77
3º	Despeses financeres.....	12,02
4º	Transferències corrents.....	54.917,82
	B)DESPESES D'OPERACIONS DE CAPITAL	
5º	Inversions reals.....	357.076,73
6º	Transferències de capital.....	10.012,02
7º	Actius financers.....	-----
8º	Passius financers.....	12,02
	Total despeses.....	1.663.928,96
	RESUM GENERAL	
	Total de l'estat d' ingressos.....	1.663.928,96
	Total de l'estat de despeses.....	1.663.928,96

LA DONA I LA IGUALTAT A ATZENETA

MARXA PER LA DONA

La vesprada del 9 de març va tindre la Marxa per la Dona. Vora 150 persones van fer que l' activitat reivindicativa fóra un èxit. Dones atzenetines de totes les edats van participar per fer valdre els seus drets i tombar eixos sostres de vidre que no permeten una igualtat plena.

DONES D'ATZENETA

El matí del 8 de març, es va celebrar a la porta de l'ajuntament, un acte institucional per tal de commemorar el Dia Internacional de la Dona.

Es va llegir un manifest i posteriorment, es va desplegar una pancarta al balcó de l'ajuntament.

A banda de la participació del veïnat, es van afegir a la celebració la nostra Unitat de Respir i els membres del Taller d' Ocupació.

PLA MUNICIPAL D'IGUALDAT

Al ple del Ajuntament del passat dia 1 de març, a proposta de la Regidoria de Serveis Socials, es va aprovar el compromís d' elaborar un Pla Municipal d' Igualtat d' Oportunitats entre Dones i Hòmens.

La intenció és implicar en aquest projecte treballadores i treballadors municipals, associacions, col·lectius, veïnat i tots aquells que hi vulguen sumar les seues aportacions.

I Pla d'Igualtat Intern

Ajuntament
d'Atzeneta del Maestrat
2019-2022

Objectiu Violeta

Ajuntament
d'Atzeneta
del Maestrat

8 DE MARÇ - Dia Internacional de les Dones

MARXA

PER LA

DONA

2019

**DISSABTE
9 DE MARÇ**

a les 16:00h.
des de
La Font

(Recorregut
aproximat: 6 km.)

**Obsequi d'una
samarreta i un
coll per a les/els
participants
(fins esgotar existències)**

**+
Refrescos
a meitat camí
a càrrec de
l'Ajuntament**

Objectiu Violeta

Ajuntament
d'Atzeneta
del Maestrat

Atzeneta del Maestrat per la igualtat de gènere

Les nostres esportistes

Belén Agut Medall

NOM: Belén Agut

EDAT: 33

ESPORT: Atletisme

DISCIPLINA: Ultra Trail o Curses per Muntanya de Llarga distància

EQUIP: CM At-Zenet

ANY D'INICIACIÓ:

L'any 2000. Va ser a la II Marxa a Peu per Borriol, amb el meu pare. Quins temps aquells... L'any que ve ja és el meu XX aniversari!

MOTIU DE LA INICIACIÓ:

El meu pare em va inscriure a la cursa de Borriol. I jo vaig anar, sempre he sigut massa valenta! Aquells 25km sense haver corregut mai més que al pati de l'escola i poc més, van ser el motiu. A partir d'aquell moment vaig començar a entrenar regularment... Si alguna cosa em va marcar, va ser el mal de cames de vora 10 dies. Però sobretot, que ho vaig passar molt bé!

FACILITATS FAMILIARS:

Totes les del món! Mon pare em va iniciar, i també ell és qui va començar a exigir-me cada vegada més. Cada dia, a l'acabar la feina, m'acompanyava. A l'hivern pegant voltes al poble, i a mesura que anava allargant el dia, a pegar la volta pel Bovalar. Si a algú li dec aquesta afició, és a ell.

HORES D'ENTRENAMENT SETMANAL:

Normalment 6 dies a la setmana de 15 a 20 hores setmanals. Segons el calendari de competicions tinc pautades certes setmanes de càrrega, on entrene els 7 dies de la se-

mana.

HÀBITS DE VIDA:

Tots els que tenen a veure amb un estil de vida saludable... Dieta equilibrada, benestar emocional i psicològic, bona hidratació i un descans adequat.

MILLORS MARQUES:

Ultra Guara-Somontano 2016 (15:35h)
CSP 2018 (17:10h).

TÍTOLS:

Subcampiona Spain Ultra Cup 2015
Subcampiona Autonòmica al Campionat de Curses per Muntanya de Llarga distància de la FEMECCV 2017
Campiona Autonòmica al Campionat de Curses per Muntanya de Llarga distància de la FEMECCV 2018.

ALTRES GUARDONS:

-Perimetral de Benissa, Alacant, 2016: 1ª Absoluta Femenina
-CSP 2016: 3ª Senior Femenina
-Trail Bronchaes 2016: 1ª Absoluta Femenina

- Maratón Aragón Sur, Terol 2016: 1ª Senior Femenina
- Ultra Trail Guara Somontano, Huesca 2016: 2ª Absoluta
- Ultra Apuko Extrem, País Basc, 2016, 3ª Senior Femenina
- Participació amb la Selecció Valenciana al Campionat d'Espanya d'Ultra i al Campionat d'Espanya en l'linea i per Seleccions2016
- Subcampiona Costa Blanca Trails, Alacant, 2017
- Subcampiona I Duatlón Invernal de Bronchales, Terol, 2018
- Subcampiona Perimetral a Benissa, Alacant, 2018
- 3ª Absoluta Marató Xodos-Penyagolosa 2018

- Campiona Absoluta de la Combinada (Trail+btt) en la II Bttrail Socarrats Forcall 2018
- Subcampeona de la Trancamoles de Xert 2018
- Campiona absoluta en Tossal Trail de les Coves de Vinromà, 2018
- Campiona Absoluta de la Medium de Haría Extreme, Lanzarote, 2018.

VALORS QUE ET PROCURA L'ESPORT:

L'esport movilitza emocions i sentiments, però sobre totes les coses influeix en l'actitud mijançant els valors que transmet: esforç, superació, perseverància, igualtat, respecte, esportivitat, solidaritat, companyerisme...per anomenar alguns. A la fi, és un estil de vida que m'ajuda a ser millor persona. Però sobretot, a ser més lliure.

DARRERA COMPETICIÓ:

Top of The Rock, una Ultra per etapes des de Castelló a Morella (Castelló-Useres passant per Vilafamés, Useres-Benassal passant per

Atzeneta i Culla, i Benassal-Morella passant per Ares). 120km en 14:34:28, on vaig acabar 3ª de la general femenina i 2ª de la meua categoria.

REPTES DE FUTUR:

Aquest any en tinc molts, el primer serà millorar el temps de la CSP 2018. I per a un futur, tornar Chamonix a acabar l'UTMB.

FINS A QUAN?:

Fins sempre. Fins sempre que disfrute igual com ho estic fent ara. Fins sempre que tinga la il·lusió que tinc ara. Fins sempre que la salut m'ho permetisca.

ALGUNA COSA PERSONAL:

Agrair-vos el lloc que m'heu deixat per omplir aquesta secció. Un plaer formar part d'aquest BIM! També donar les gràcies públicament a tota la gent que fa seguiment a través de les xarxes socials. No cal que us conte quin és el meu racó preferit per entrenar... Cada any pujaré vora 40 vegades!.

Nit de Sant Antoni a Atzeneta

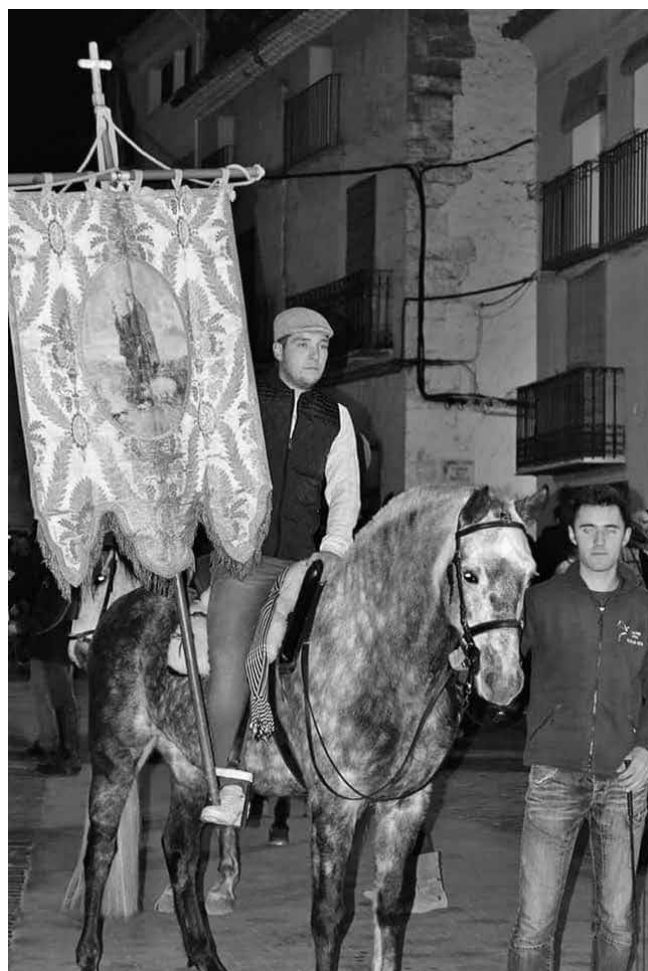

La nit del 19 de gener, Atzeneta va commemorar a Sant Antoni a través d'un programa de ritus que no presenta a penes variacions any rere any. En anteriors edicions del BIM hem escrit llarg sobre aquesta celebració que se succeeix en els dies potencialment més crus d'un hivern, que en aquesta ocasió no va traure les seues arpes per a exigir el més groixut dels armaris.

Per a no resultar reiteratius, volem simplement contribuir amb imatges per a exemplificar la concurrència de públic i per a fer constar la labor dels clavaris. Enguany els corresponia el torn als veïns del carrer Vall de Verdunc; la seua implicació, el seu bon fer amb la rebosteria local i el seu sentit ancestral de la festa renovat a cada cicle que li correspon el rol de clavaris a un mateix carrer, van ser capaços d'enfortir una tradició que ni cessa ni s'esgota.

No podem deixar d'esmentar al veïnat de la Placeta que aconsegueix, en cada edició, superar les expectatives i elevar a l'atmosfera les flames d'aqueixa argilages recollides treballósament perquè entre el foc i el sant purifiquen els mals del món: són tants...

Gent d'ací

Miguel Ángel Moliner Reserva de Atzeneta

Juanma Velasco

Cuando el protagonista de la sección es uno de tus contemporáneos al que has escogido por su trayectoria, alguien con el que has compartido cervezas, conversaciones y hasta ha jugado en tu misma posición de pívot, sí de pívot, pese a nuestra estatura modesta, en un añejo ya, por el tiempo transcurrido desde su extinción, equipo de baloncesto local, la conversación discurre con una fluidez exenta de la erosión del protocolo y pese a que sabemos bastante uno del otro, yo no lo suficiente para armar este perfil. Entre esa nebulosa de lo que creemos conocer y lo que realmente conocemos, nos conducimos

por igual afectivos que cuidadosos.

Conversamos en su despacho de la UJI, su campo base laboral desde hace 27 años, desde que en 1992, en septiembre, concurriera, y obtuviera, a un puesto de profesor en el recién creado entonces departamento de Economía y Empresas de la Facultad de Ciencias Jurídicas y Económicas de la también novicia Universitat Jaume I, materia, especialidad, disciplina en la que Miguel Ángel es toda una autoridad y no solo en la provincia; más tarde volveremos sobre ello. Previamente hemos tomado café; el sol, remolón, se ha acabado haciendo hueco entre la nubo-

sidad y ha condecorado a la atmósfera con esa tibieza propia de los febreros soleados de Castelló.

Miguel Ángel Moliner Tena, conocido popularmente en nuestro municipio como "el Llu-mené", apodo heredado de su padre por su condición de empleado de Hidroeléctrica Española destacado en Atzeneta desde 1970, destila una apacibilidad que refrenda su tono pausado, sus ademanes contenidos, paradigmas del melatenguaje de los hombres tranquilos y contagiosos.

No fue hasta 1970, a sus cinco años, cuando Miguel Ángel, nacido por coyunturas de destino del cabeza familiar en Almassora, recaló en Atzeneta procedente de Moncofa y salvo un periodo de siete años en los que residió en Castellón, su vida ha transcurrido en Atzeneta. Aquí ha fijado su residencia definitiva, aquí compra, aquí reposta, por su término municipal y los aledaños pasa, aquí desarrolla la

actividad profesional complementaria cuando no está en la universidad, aquí toma las cervezas de los sábados y aquí ha determinado anclarse de por vida porque su objetivo pasa por conservar unas prestaciones vitales compatibles con el bienestar, sin mayores ambiciones que las derivadas del disfrute de lo cotidiano. Pese a sus 43 kilómetros diarios de trayecto hasta su centro de trabajo, el compromiso con su hábitat es absoluto, la consecuencia con su entorno similar y su prédica para la sostenibilidad del padrón municipal, activa.

Por compartir hemos compartido hasta colegio, porque 8º de la añorada EGB lo cursó ya en los Escolapios, en Castelló. No recuerda quién

tomó la decisión de trasladarlo antes de concluir la primera etapa educativa, pero debió influir su tío, el recordado padre Federico, docente en aquel colegio. Miguel Ángel me disculpará mi entrometimiento en su protagonismo si escribo que el escolapio, severo de apariencia con su sotana atemorizadora, pero entrañable en el tú a tú, constituyó ese acicate que desempolvó mis inclinaciones literarias y hasta hoy.

Durante casi cinco años permaneció interno como único no religioso del colegio, incluso cuando tras la EGB y suprimido el BUP en Escolapios, acudió a diario al Ribalta hasta concluir COU. Siglas escolares de otra época, nostalgias que invaden nuestros imaginarios rebosantes de vivencias; siglas nítidas de fonética, ajenas a confusiones de LOMSES, LOGSES o LOECES. En

Escolapios vivió hitos como el 23F y el atentado del Papa, hecho este segundo que recuerda vívidamente por la convulsión que desató el intento de magnicidio en el colegio religioso.

El relato no fluye con una temporalidad ordenada; vamos y venimos, intercalamos vivencias, anécdotas, paisanos, circunstancias, conocidos comunes, vidas paralelas que interseccionan y ayudan a conformar las nuestras.

Llegó después Valencia y la carrera de Económicas como objeto de una elección que no era vocacional; debió ser fruto de la inercia, conjetura, estudiar alguna especialidad multifacética en materia de salidas profesionales, quizá aleccionado por consejos familiares: de su tío, de su hermano Ximo que pedaleaba Medicina también en Valencia. Años de ida y vuelta, de Atzeneta a la capital del antiguo reino, de echar las dos horas que entonces se requerían para salvar la distancia por carretera a lomos de un Dyane 6 del que cuentan que una vez, incluso cargado con cinco ocupantes, adelantó a un Mercedes. El hecho se recogió por escrito y colgó durante un tiempo en una de las paredes, aledaña a los lavabos, cuando el Gílder era algo mucho más que un bar. Y aunque Miguel Ángel reconoce no recordar ni el adelantamiento ni la publicidad de aquella minucia de la intrahistoria, algunos lectores coteáneos, nostálgicos de las noches desbarradas del Gílder, sí lo harán.

Después advino la clásica mili cartagenera, el año perdido en el azar de una oficina sin apenas tareas, aquel tiempo anodino y afortunadamente extinto de servicio a una patria que no todos entendemos de un mismo modo. A continuación, dos años en plantilla de Marie Claire, en Castellón, ya en un departamento de marketing anticipatorio de su posterior itinerario profesional que con-

cluyeron cuando en el citado 1992, con apenas un año de antigüedad de la UJI, Miguel Ángel halló su espacio profesional en el planeta y perseveró para prosperar en él. Y lo consiguió.

Alumbró un departamento de Administración, Empresas y Marketing del que se convirtió en factótum. Fue investido doctor en 1995 gracias a la tesis "Marketing social: una aplicación al sector sanitario". En 2007 obtuvo, a la segunda intentona y en Sevilla, el grado de catedrático de Comercialización e Investigación de Mercados, disciplina sobre la que imparte docencia a sus alumnos. En 2010 formó parte del equipo rector que capitaneó Vicent Climent, como vicerrector de Planificación Estratégica, Calidad y Comunicación. Pero como los rectores pueden optar a una repetición de ciclo, también Miguel Ángel siguió formando parte de su equipo y continuó ostentando el cargo de vicerrector durante un cuatrienio más, pero en la nueva andadura asumiendo las competencias de Economía y PAS (Personal de Administración y Servicios), la habitualmente conflictiva área de Recursos Humanos, generadora de una añadidura de estrés como él mismo evoca. En 2018 un nuevo equipo rector sustituyó al suyo y le devolvió esa cuota de paz académica de la que tan necesitado estaba.

Cuando me intereso, desde el plano de la demagogia contagiada de la opinión pública, por la posible endogamia y el acomodo de demasiados profesores en esa UJI, refiere que su impre-

sió no es esa, que la universidad despliega un potencial investigador inusual en otras universidades de provincias, circunstancia que permitió al templo del saber castellonense inmiscuirse en el top 500 del índice de Shanghái, el referente más prestigioso de la excelencia universitaria. Mantiene que no resulta sencillo para una ciudad desconocida en el orbe como Castellón atraer a profesores extranjeros y solo por el arraigo investigador, la UJI se sitúa entre las mejores universidades españolas. Él mismo coordina un equipo de investigación compuesto por once personas que desarrollan proyectos relacionados con el marketing como eje rector.

Duda, es cierto que brevemente, respecto al año de su matrimonio con Rosana, pero tras rebuscar entre los referentes adecuados, arroja 1997 como fecha y suspira porque es consciente de que una tergiversación cronológica le hubiera podido reportar algún conflicto doméstico. Sonreímos y quizá deslizáramos, no recuerdo, algún chascarrillo inocente sobre la naturaleza femenina que no conviene, en estos tiempos exacerbados, ni siquiera reproducir en clave humorística. Clara, la primera de sus hijas, nació en 1999 y ahora ya se forma, también en la UJI, en el grado de Traducción e Interpretación. Miquel se incorporó al planeta como ser vivo en 2003. Ha ejercido y ejerce de padre abnegado, con el consiguiente trasiego consecuencia de los partidos de fútbol alevín e infantil al formar parte el chaval de esas categorías inferiores de la U.D. Atzeneta en un primer ciclo y del Vall d'Alba CF en la actualidad.

Cumplirá 54 años el 3 de octubre, el mismo día que Chicho Sibilio, le recuerdo. Lo comprueba in situ y se asombra. La comparativa no es mía, pero sí la retengo en mis boutades, fruto de las repeticiones de un buen amigo común, Vicente Moliner, que archiva en su memoria de almanaque las onomásticas de todos los habitantes de la Tierra. Exagero porque soy consciente de que

de los chinos solo recuerde la mitad y apenas un cuarto de los pobladores de Bangladesh.

Nos interesamos por nuestros padres, aludimos a sus miedos comunes, a su involución como seres pensantes, al proceso de infantilización que acompaña a la vejez y nos preguntamos si nosotros, tan supuestamente lúcidos ahora, también nos veremos sometidos por la misma devastación emocional, por esa simplificación neuronal que ha vuelto de plastilina el empuje, el vigor protector que advertimos en nuestros padres.

Derivamos a la política como argamasa que moldea nuestra condición de ciudadanos. La proximidad ideológica nos hace converger y denotamos a los mismos por lo mismo. Yo me muestro más vehemente con demasiados, él más conciliador, pero igual de enérgico en el rechazo de determinadas idiosincrasias políticas. Han transcurrido dos horas y podríamos sostenernos activos verbalmente durante dos, seis más, es lo que tiene conversar con los afines.

Pese a mi nulidad como fotógrafo, lo ametrallo con una docena, en distintas localizaciones, las últimas exteriores, y le solicito indulgencia con el resultado. El sol sigue otorgando una caricia mediterránea a las epidermis de algunos antebrazos descubiertos. Nos despedimos en el Ágora, no podría imaginar un espacio más oportuno para certificar mi confluencia con tu modo de estar en el mundo, Miguel Ángel.

Ens contem des del Col·legi

**Carreres, arbres, disfresses i compromís per la igualtat:
tot un farciment d'activitats que no s'aturarà al darrer trimestre**

Aquest ha sigut, com sempre, un trimestre ple de festes, combois i, a més, un període de treball ben profitós per a tothom. Estem avesats que el segon trimestre ocupe l'espai entre Nadal i Pasqua, però aquest any el període lectiu després de Setmana Santa és ben curt (maig i meitat juny), i per això el Claustre va decidir acabar-lo el 15 de març. Per tant, a partir d'aquesta data hem entrat en l'última fase del curs. Això, com sempre, va acompanyat de l'arribada del bon temps i l'ensum de l'estiu. Però, abans de pensar en allò que ens espera, per què no recordar, a mode de resum, els actes més importants d'aquest trimestre?

Al gener vam celebrar Sant Antoni realitzant unes carreres divertidíssimes al pati de l'escola. Des dels més menuts fins als majors van gaudir de la festa i van participar d'allò més entusiasmats. Era un goig veure els majors dirigint l'activitat i els xicotets corrent amb il·lusió. I el berenar de després, tota una novetat! El dia 30 vam celebrar el dia de la Pau penjant unes fulles on prèviament havien escrit desitjos de pau i, com sempre, vam cantar cançons relacionades amb la pau formant tots un gran cercle al pati. A més a més, el 31 del mateix mes vam anar tots junts a celebrar el Dia de l'Arbre, gràcies a la implicació de l'Ajuntament que va comprar-nos uns arbrets perquè els poguérem plantar. Els companys del Curs de jardineria ens van preparar el terreny i van acompanyar-nos fins al Mitjà de Ximeno. En arribar, un munt de clots esperaven els alumnes engrescats a plantar, alguns d'ells per primera vegada, un arbre. Acabar el forat, disposar l'arbre a dins, cobrir-lo, regar-lo i fer un rodal amb pedres: tota una activitat que ens apropa a la natura i al nostre entorn més proper. Aquesta és i serà sempre una de les activitats preferides per molts mestres. A més, una setmana després els companys de jardineria ens van representar una història sobre els arbres escrita, dirigida i representada per ells mateixos. És d'agrair la seua feina i el seu esforç. Moltes gràcies.

Per altra banda, i tot i que aquest any es va fer d'esperar, va arribar la festa de Carnestoltes. Com sempre, va comptar amb la col·laboració de les AMPA en cadascun dels tres aularis. En el nostre cas concret, ací a Atzeneta l'AMPA va convidar tot l'alumnat i les famílies a berenar pa i galetes amb

xocolata. Va ser una vesprada de festa, música i diversió. Aquest any el tema seleccionat va ser "els oficis" i cada cicle va escollir una disfressa diferent: bombers, submarinistes, pintors, metges i policies. És d'agrair la participació de les famílies, ja que sense elles aquesta festa no seria el que és.

Per últim, el 8 de març vam celebrar el "Dia de la Dona", tota una jornada de reflexió, participació i joc: primerament, els alumnes més majors de l'escola van llegir diverses frases que vam anomenar "Veus de Dones", les quals ens traslladaven pensaments de dones significades en la història de la cultura i l'humanisme que ens servien per reflexionar sobre les situacions reals de desigualtat de gènere i la confrontació positiva per construir un món més just i igualitari; després, cada alumne va enganxar una fotografia d'alguna familiar seua a un gran mural; finalment, va haver un temps de joc internivells al pati gran de l'escola.

I què ens espera el proper trimestre? Doncs estem preparant per primera vegada la setmana cultural del 15 al 17 d'abril. A més, el mateix 17 serà la Trobada del CRA i aquest any tenim el goig de celebrar-la ací a Atzeneta, per això resteu tots i totes convidades a participar de la vesprada de tallers que realitzarem al pati de l'escola. A més, aquest tercer trimestre celebrarem també la Jornada de Convivència a Les Useres (20 de juny), realitzarem una formació en alimentació sostenible, prepararem la fi de curs... Ens esperen uns mesos ben carregats d'alegries.

Des de la UJI

LA PRESÈNCIA DEL PALEOLÍTIC A ATZENETA DEL MAESTRAT

Miguel Ángel Moliner

El 13 d'octubre de 2018 vam rebre la visita de Ferran Arasa, professor d'arqueologia de la Universitat de València, i de Pepe Viciano, jubilat que va treballar al Museu de Belles Arts de Castelló. La gran afició que Pepe té a l'espeleologia li ha permès patejar-se tots els termes municipals de la província. Cal recordar que Pepe Viciano és un dels autors de l'article que descriu el petroglif de la Cova de Pere Tomàs. Pels grans coneixements acumulats per Pepe, m'interessava que ens mostrara els llocs amb restes d'assentaments que ell ha identificat al terme d'Atzeneta.

Després d'anunciar l'activitat per les xarxes socials, a les 10h del matí un grup d'onze persones ens vam reunir davant la Casa de la Cultura. En primer lloc, vam anar al Castell i Pepe ens va indicar alguns indrets on ell havia trobat restes d'època neolítica, del bronze i ibèrica. Sense cap mena de dubte, el Castell és un indret molt interessant des del punt de vista arqueològic perquè ha estat ocupat ininterrompudament des de fa milers d'anys. Hi ha almenys cinc llocs on s'han trobat vestigis arqueològics. Pepe fins i tot ens comentava que fa anys van trobar una punta de fletxa de sílex amb aletes, a la qual ha perdut el rastre. Això vol dir que els hòmens i les dones del Paleolític (entre el 40.000 a.C i el 10.000 a.C.) ja caçaven per la zona del Castell.

Després ens en vam anar al Cap del Terme, on Pepe ens va dir que havia anunciat un assentament del Paleolític. Motoritzats amb tres cotxes ens vam endinsar pels camins que s'enfilen cap a la Nevera.

El Paleolític és el període últim en el qual els humans eren recolectors i caçadors. És a dir, eren nòmades, vivien del que caçaven i de la recolecció de fruites silvestres. Vivien en tribus, guarits en cabanes, abrics o coves, i es movien seguint els animals que caçaven. Encara no s'havien agrupat en poblats ni havien començat a practicar l'agricultura ni la ramaderia (aço no passaria fins al Neolític després d'una transició que va ocupar des del 10.000 a.C fins el 6.000 a.C.). Quant a les eines que utilitzaven, s'ha de dir que eren de pedra (encara no coneixien cap metall ni s'havia inventat la roda). Tenien una indústria lítica diversa que complementaven amb ferramentes d'os, banyes i marfil.

D'aquesta època és la primera manifestació artística de la humanitat, amb les pintures rupestres on es representaven escenes de caça. Com tots sabem, l'art rupestre llevantí va ser declarat patrimoni de la humanitat per la UNESCO en 1998. El Parc

Cultural de la Valltorta-Gasulla a Tírig són les manifestacions més significatives del Paleolític a les nostres terres. Aquestes pintures rupestres estan al mateix nivell que les de la cova d'Altamira a Cantàbria i la cova Lascaux a França.

Així doncs, indicis del pas dels hòmens i dones del Paleolític és el que buscàvem al Cap del Terme. Una vegada vam deixar els cotxes, vam tirar camp a través pel mig d'un paratge molt trencat. Vam arribar a un xicotet pla, on hi havia marcat un avenc que Pepe havia explorat anys enrere. Ens va dir que en aquell pla van trobar sílex. Vam fer una xicoteta prospecció, però el terreny estava massa brut per la cobertura de vegetació, i no vam trobar cap resta.

Vam continuar a la cerca de la Cova dels Aragonesos on, en època de la Setena de Culla, s'arreceraven els ramats transhumants que anaven cap a Terol. El paratge està dominat per una gran paret vertical de pedra d'almenys una cinquantena de metres d'alçada, i habitat per un pinar que dibuixa un paisatge quasi pirinenc. Fa molts anys hi va haver un gran despreniment de roques que ha cobert el paratge de grans blocs granítics. Açò va dificultar força

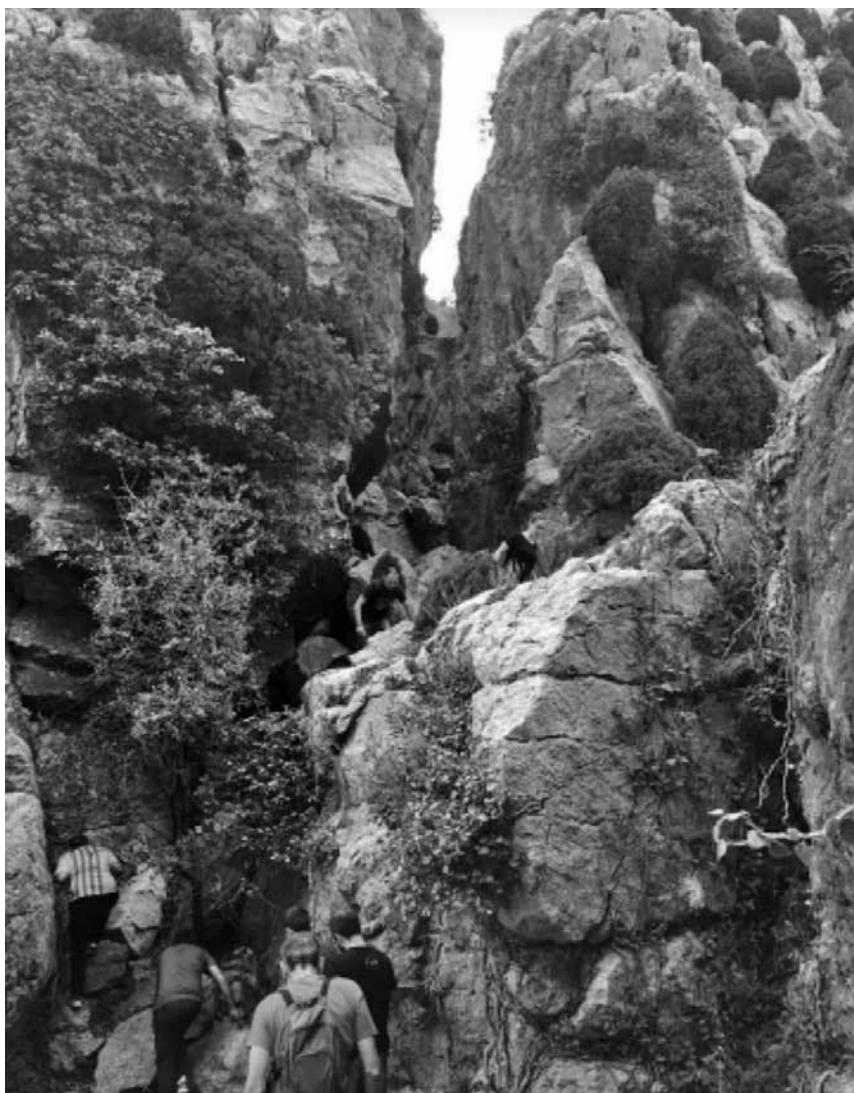
la marxa del grup, perquè vam haver de fer un poc d'escalada. Finalment vam poder travessar aquesta secció i vam arribar a un clar creuat per un barranc. Allà vam trobar uns abrics mascarats pel foc. També vam veure un llavador modern i, molt prop i tapada per la vegetació, una font d'aigua naixent.

Aquestes troballes indicaven la presència humana, però no eren cap indicatiu d'humans del Paleolític. Tres dels expedicionaris no s'havien quedat quietos i ens van cridar des d'un xicotet pelat que hi havia més avall d'on estava la majoria del grup. Havien trobat prou restes de ceràmica antiga. Vam anar cap allí i els experts van confirmar que era ceràmica feta a mà de l'Edat del Bronze. Tots ens vam posar a buscar i vam trobar dos o tres trossos de sílex.

El sílex és la confirmació arqueològica que l'home del Paleolític havia estat en aquella zona. La duresa i la facilitat per trencar-se en llesques va fer del sílex el material adié en l'Edat de Pedra per construir utensilis talladors com ganivets, fletxes, rascadors, etc. (al Neolític aquests utensilis eren de metall). El sílex no és un material abundant en la natura. S'ha d'extraure de la terra i treballar-se, per la qual cosa trobar restes de sílex és un indicatiu de presència humana.

La veritat és que va resultar emocionant xafar el mateix lloc que un avantpassat nostre va xafar fa 12.000 anys, o tocar la mateixa eina que un caçador de fa dotze mil·lenis va fabricar per poder caçar. Pepe ens ha llegat un llistat de tots els llocs que ell ha inspeccionat a Atzeneta en referència al període històric de les restes trobades. He dir que la seua generositat em va emocionar, però el que més em va meravellar és la seua habilitat física perquè als 83 anys va mostrar una agilitat impròpia de la seua edat. Molt agraït i moltes gràcies, Pepe.

El diumenge 17 de febrer de 2019 es va fer una eixida a aquest indret. Una seixantena de veïns i veïnes d'Atzeneta van poder arribar a aquest lloc per un accés més net i accessible que ha estat habilitat per l'ajuntament, i van poder gaudir d'un paratge prou desconegut per a la gent d'Atzeneta. Crec que és una molt bona notícia perquè ara podem conèixer millor el nostre terme i la seua història. Per descomptat és necessari respectar la natura i el valor històric d'aquest indret.

Atzeneta antiga

En aquesta edició el pla de la secció s'amplia i lluny de veure els detalls, admirem el conjunt. Atzeneta, per la seua ubicació en una vall, ofereix multitud de perspectives de per si mateix. Si a això li afegim el pas del temps i els fenòmens meteorològics, obtenim una diversitat urbanística, paisatgística i mediambiental que multiplica les mirades.

ATZENETA EN 1960

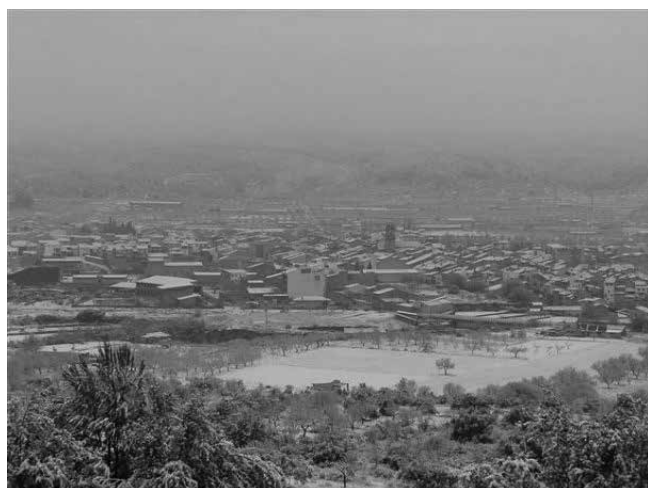
ATZENETA EN 2010

ATZENETA EN 2012, EN LLUNA PLENA

ATZENETA EN 2017

ATZENETA NEVADA

Les associacions parlen

Ames de casa d'Atzeneta

ACTIVITATS

L'associació d'ames de casa els informa de les activitats realitzades durant els últims mesos.

El dia 2 de febrer vam fer el sopar de Santa Àgueda a Casa Ramón. Malgrat l'oratge que feia van assistir 106 sòcies i vam gaudir d'un bon sopar, bona companyia i una estona de música.

El dia 3 de març vam realitzar una excursió a TARRAGONA, a una CALÇOTADA a Valls i al Carnestoltes de VINARÒS. Vam assistir 50 persones. Vam tindre molt bon temps i vam gaudir de la visita a la ciutat, del dinar i de la desfilada del Carnestoltes.

Una salutació
LA JUNTA

Des del Porrejat

Directiva de la UD Atzeneta

Açò ja s'acaba!

En el passat article comentant l'actualitat de la UD ATZENETA, fa ja 4 mesos, vam apel·lar a dues consignes: "encara queda molt" i "el pitjor ja ha passat". Fent referència a aquestes, podem afirmar que ara sí que queda ben poc per jugar (de fet, només resten 6 jornades per a la finalització de la temporada quan escrivim aquest article) i, tal com vam anunciar i s'ha pogut confirmar, el pitjor ja havia passat.

En les 10 jornades de competició jugades entre BIM i BIM, l'equip ha sumat punts en 8 ocasions i només ha perdut 2 partits (aquests, però, sempre contra equips que ens superaven en la classificació). De 30 punts possibles ens n'hem emportat 18, alhora que en els empats ens dúiem a casa la sensació que podíem haver guanyat perfectament, però com se sol dir: "futbol és futbol".

L'equip ha treballat cada setmana amb il·lusió i sense esvalviar esforços per fer açò possible i, com cada any, ens hem

refet de tots els contratemps típics del futbol regional: absències per lesions, sancions, vacances, estudis... Entre tots ho hem aconseguit i una de les raons per les quals ens és més fàcil, és perquè som tots amics i remem en la mateixa direcció. A més a més, aquest any no hem tingut la desgràcia de sofrir cap lesió greu, i creuem els dits perquè seguisca així fins al final.

D'aquests mesos passats ens agradaria destacar el "Dia del Club". El dia 2 de març, l'Ajuntament ens va proposar organitzar una discoteca mòbil per Carnestoltes. Per aprofitar i fer més bonic el dia, vam pensar de jugar el mateix dissabte i completar-lo fent un tardeig amb disfresses, un sopar popular i acabar la jornada amb festa fins a la matinada. I així ho vam proposar a l'afició, la qual ens va oferir una resposta

ben massiva i participativa: a l'hora del partit van omplir el Porrejat per ajudar al màxim front a un dels rivals forts de la categoria, el Peníscola, ajudant-nos amb els seus anims a endur-nos els 3 punts en un emocionant partit; per al tardeig, grans i menuts van acolorir els carrers i el local del poble amb les seues millors disfresses; per al sopar ens vam congrega fins a 200 persones fent afició, i per enllestir la jornada vam gaudir de bona música i festa fins a altes hores. Per tant, només ens queda agrair a tota aficionada i aficionat la seua participació en aquest esdeveniment tan especial, així com a l'Ajuntament pel patrocini que ho va fer possible i, per descomptat, sense oblidar tothom que participeu normalment de les activitats proposades pel club al llarg de l'any.

Ja us ho hem dit, queda poc per competir, però us seguim esperant cada cap de setmana, per fer força fins al final:

Aupa Atzeneta!!!

Casal Popular d'Atzeneta

Xavi Pallarés

UNA MIRADA JUVENIL CONTRA EL DESPOBLAMENT

El passat 9 de març va tenir lloc al Casal Popular una trobada on es va presentar el projecte de les III Jornades d'Afirmació de la Nova Ruralitat que, per tercera vegada, se celebren i tenen lloc a Benlloc.

En aquesta edició, però, els organitzadors, a partir de les experiències anteriors, van decidir anar més enllà de la realització de xerrades teòriques i apostaren, durant el desenvolupament de les jornades, per la creació de grups de treball que permeteren una implicació més activa de totes i cadascuna de les persones participants. Aquests grups es van conformar el mateix dia de la presentació de les jornades a Benlloc el passat mes de desembre, amb l'objectiu d'anar treballant fins el proper mes d'abril quan, en un acte de cloenda, cada grup presentarà les seues conclusions. Les temàtiques en què es divideixen els grups són l'educació, els serveis socials, l'agricultura, les infraestructures, la cultura i el món empresarial.

Concretament, el que es pretén és que cadascun dels grups, segons la temàtica, identifique en el seu àmbit quines polítiques públiques, provincials i regionals, afavoreixen, de manera direc-

ta o indirecta, el despoblament, és a dir, identificar els problemes per poder, amb posterioritat, aportar les solucions.

És en aquest context que els responsables del projecte iniciat al desembre a Benlloc es van posar en contacte amb l'Assemblea de Joves d'Atzeneta, per instar-nos que se sumarem a la iniciativa i abocarem els nostres esforços a crear un darrer grup de treball que, per diferents motius, no s'havia pogut confeccionar inicialment: el de joventut. Així doncs, la jornada celebrada al Casal va tenir una importància evident, ja que aconseguia incloure la visió juvenil i, en conseqüència, la veu del futur del món rural en un debat essencial per a la supervivència de les nostres viles. La presentació

va despertar l'interès tant de joves del nostre poble com de localitats veïnes, que assistiren i s'interessaren en la conformació del grup de treball per tal de donar la visió del jovent. De fet, en la sessió inicial posterior a la presentació ja es van recollir unes quantes idees ben interessants relacionades amb la formació, el transport, l'oci i l'accés a l'habitatge, entre d'altres qüestions.

Malgrat que, com hem apuntat, el grup ja va començar a treballar el mateix dia 9, fins la celebració de l'acte de cloenda qualsevol jove interessat o interessada pot aportar la seua visió sobre allò que, referit al món juvenil, afavoreix el despoblament, i per això us instem que contacteu amb qualsevol dels membres del Casal Popular perquè us puguem explicar el treball i debat en línia (no-presencial) que estem duent a terme al respecte. També podeu consultar la web <https://novaruralitat.org/> per conèixer més detingudament el projecte global en què s'integra el grup de treball. Animeu-vos!

EL CASAL POPULAR I LA BIBLIOTECA SE SUMEN ALS ACTES COMMEMORATIUS DEL 8 DE MARÇ

Els dos espais assemblearis en què participen l'Assemblea de Joves i la Comissió Cultural van voler implicar-se en la campanya "Objectiu violeta" promoguda per l'Ajuntament d'Atzeneta, per la qual cosa van organitzar un seguit d'activitats commemoratives del dia internacional de la dona treballadora:

Una exposició per despertar consciències

Del divendres 8 al 17 de març es va poder visitar al Casal Popular l'exposició itinerant de l'Institut Valencià de la Joventut (IVAJ) #noemtoqueselwhatsapp. La mostra constava de 20 panells, on s'estructuraven un seguit de fotografies realitzades per joves i grups de joves de 14 a 30 anys que denunciaven la violència i reivindicaven el respecte i la llibertat.

Des del seu llançament, l'exposició ha recorregut més d'un centenar de municipis i centres educatius del País. Alhora, forma part

de la col·lecció "M'importa" d'educació en valors, un recurs que promou un desenvolupament pedagògic que parteix de situacions de control i maltracte en què la dona està vigilada o humiliada per tal d'avançar en la detecció i la denúncia.

Un contacontes per treballar la igualtat des de ben menuts

Enguany, l'inici del "Cicle de contacontes 2019" es va fer coincidir amb la setmana del 8 de març i Rosabel Canós, una coneguda contacontes de la nostra Biblioteca, ens va oferir un grapat de contes d'astronautes, d'estrelles i de planetes llunyans que, al mateix temps que ens servien per esbargir-nos i passar una molt bona estona escoltant històries ben interessants i visualitzant llibres magníficament il·lustrats, també ens van valer per descobrir i conèixer la història de la primera dona que va viatjar a l'espai: Valentina Tereshkova, tot un exemple de perseverança i superació.

Dos llibres per visibilitzar i empoderar les dones

La Biblioteca Municipal, alhora, també es va afegir a la celebració del dia de la dona adquirint dos llibres que serveixen per reivindicar la importància de moltes figures femenines que sovint s'han bandejat en els seus camps de treball i d'estudi pel simple fet de ser dones. El compromís perquè aquestes i tantes altres dones isquen de l'anonimat, ha de ser compartit per totes i tots, també des de la Biblioteca, per tal que la visualització de les

CICLE DE CONTACONTES A LA BIBLIOTECA

seus aportacions siga un granet més d'arena que aconseguisca un dels objectius bàsics del moviment feminista global: l'empoderament de les dones, la presa de consciència per part de xiquetes i dones d'una discriminació i subordinació (la del patriarcat) que els permeta afrontar i superar realment la desigualtat accedint al poder i adquirint confiança en elles mateixes per tenir autonomia sobre les seues vides i escapar del control dels limitats rols que els imposa la societat.

El primer d'aquests dos llibres és l'album il·lustrat Dones valencianes que han fet història (Bromera), de Sandra Capsir i Maria Viu, amb il·lustracions de Naranjidad, Eli M. Rufat, Raquel Carrero i Tres Voltes Rebel, un volum que recupera la biografia de 30 protagonistes femenines que malgrat els seus èxits no apareixen en els manuals ni en els llibres de text. I en segon lloc, podreu trobar Contem històries de dones d'ací (Vincle Editorial), de Rosa Roig i

Manola Roig, un recull de 21 històries que narren i reivindiquen les vides de dones valencianes destacades.

Alhora, aquestes dues obres van ser les dues més venudes en la darrera edició (la número sis) de la Plaça del Llibre, una festa de la literatura en valencià que va ocupar la plaça de l'Ajuntament de València durant quatre dies el passat mes de novembre. En aquesta cita, la literatura feta per dones va ser la gran protagonista, ja que van ser les escriptores les que van liderar el rànquing dels 20

títols més venuts. De fet, als noms de les autores dels dos llibres ja citats, caldria sumar-hi també els de Mònica Richart i Mercè Viana, que també van aparèixer entre els autors dels deu llibres més buscats pels assistents.

Així que us desitgem molt bones lectures en què, parafrasejant la nostra estimada poetessa Maria Mercè Marçal i malgrat haver passat un nou 8 de març, vindiquem la nit i la paraula DONA, perquè llavors, creixerà l'arbre de l'alliberament.

10 anys de cultura, reivindicació, llengua i festa

Des del Casal Popular d'Atzeneta del Maestrat us convidem a tots i totes a participar un any més de l'aniversari d'aquest projecte col·lectiu que enguany arriba al seu 10è aniversari i que tindrà lloc el pròxim 13 d'abril. Com tots els anys, fem compte de celebrar de manera pública i festiva el nostre aniversari i ens hem mobilitzat de nou per fer gaudir tots els atzenetins i atzenetines que hi vulguen participar. Hi ha hagut anys de fer monòlegs amb sopars populars, anys de gaudir amb cantautors o calçotades, però aquest 2019 no volíem deixar passar l'oportunitat de reivindicar una data tan especial com són les 10 primaveres de treball i perseverança que ens han portat fins aquí, i per això fem compte de celebrar-ho llençant la casa per la finestra i portant dos dels grups més importants de la nostra música, la dels valencians i valencianes: Auxili i Xavi Sarrià i el Cor de la Fera. A aquests dos caps de cartell s'hi sumarà la participació del grup emergent Essència (Plana Alta i Baix Maestrat), juntament als nostres amics de la Kinky Band i del Dj Manshtip, que plegats ens asseguraran una nit inol·lidable.

Sempre és complicat celebrar concerts i activitats d'aquest estil, ja que són moltes les persones que es mobilitzaran per vindre i són bastants els serveis que se'ls vol oferir perquè es queden amb el cor com un puny quan acabe el cap de setmana. A més a més, per poder gaudir-ho de manera més plena estem preparant un cap de setmana per a totes i tots, dels més grans fins als més menuts, perquè el Casal el formem entre totes, totes aquelles que d'alguna manera heu col·laborat i participat de manera activa o passiva en cadascuna de les activitats que hem organitzat en aquests darrers 10 anys i, per descomptat, també el formen els socis i les sòcies que a través de la seua ajuda econòmica (3€ al mes) de ben segur que ha fet possible gran part d'aquest projecte. Però per continuar la senda de l'autogestió us anunciem que quan isquen aquestes línies publicades haurem posat a la venda les samarretes commemoratives d'aquesta efemèride, una nova versió de les camisetes que va fer la Comissió Cultural per a

10è aniversari del Casal Popular
d'Atzeneta del Maestrat
10 anys de cultura, llengua, reivindicació i festa

Dissabte 13 d'abril - 22h30

**XAVI SARRIÀ
I EL COR
DE LA FERA**

AUXILI

LKB
LA KINKY BAND

ESSÈNCIA

DJ MANSHTIP

RECINT DE LES ESCOLES VELLES - ATZENETA DEL MAESTRAT (ALT MAESTRAT)

ENTRADA INDIVIDUAL: 12€
ENTRADA JUNT A 18 DE MARÇ: 10€
EN TAFURILLA: 15€

VENDA ONLINE:
Notikumi

PREU DE VENDA: 10€
PREU DE VENDA: 10€
PREU DE VENDA: 10€

ORGANITZA: ATZENETA

COL·LABORA: ATZENETA

SEMPRE TEUA

GENERALITAT VALENCIANA

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

GOVERN DE CATALUNYA

GOVERN DE CASTILLA I LEÓ

les festes de 2005 amb un disseny on els castells del dibuix original ara representen algunes de les activitats que organitzem des del Casal. Alhora, per a les persones associades i sota demanda, també es posaran a la venda jaquetes polars amb el nou logotip del desè aniversari.

Així doncs, amb aquest escrit també pretenem cridar i aconseguir nous protagonistes d'aquesta història meravellosa, el Casal, el qual sempre estarà obert a noves idees, noves iniciatives i noves persones amb ganes de participar-hi i organitzar-se. Per tant, si vols sumar-te al projecte, no ho dubtes, vine a continuar enfortint el teixit social del nostre poble, no et quedes a casa, ix al carrer del Maestrat i participa. Visca Atzeneta i visca la seua gent!

El Casal porta la comarcalització del País Valencià a debat

El passat 2 de març van tenir lloc a Atzeneta unes jornades sota el títol de "La

comarcalització del País Valencià. Més prop o més lluny d'una nova realitat supramunicipal?", amb un programa farcit de xerrades, experiències i debats al voltant del fet comarcal. Però per què les vam organitzar i quin objectiu perseguien? Quines qüestions d'interès es van

abocar al llarg de les activitats portades a terme?

Un pas qualitatiu en les ini-

ciatives del Casal Popular d'Atzeneta

Des del Casal Popular d'Atzeneta ens enorgulleix la capacitat d'organització i resposta de la societat atzenetina, bona mostra de la qual és la quantitat considerable d'associacions de tot tipus que conformen el teixit social de la nostra vila: associació d'ames de casa, de caçadors, de jubilats, de cavalls, banda de música, grup de muntanya, de correfocs, unió esportiva... A totes aquestes entitats hi sumem el treball conjunt que des de la Comissió Cultural i l'Assemblea de Joves portem temps desenvolupant a través d'un espai compartit com és el Casal Popular, una eina que aglutina els esforços i les inquietuds de molt del jovent d'Atzeneta que, en aquesta ocasió, va voler donar, en vespres del seu desè aniversari, un pas important a l'hora de refermar la lluita i la implicació polítiques de totes i tots aquells que formen part d'aquest projecte. És per això que el passat 2 de març van veure la llum les primeres **Jornades de**

reflexió i pensament del Casal Popular d'Atzeneta, amb l'objectiu de crear i construir un espai comunitari, obert a tota la ciutadania, perquè entre totes començarem a bastir un pensament crític i proactiu sobre aquells afers i realitats que impregnen i tenen la capacitat de modular el nostre dia a dia.

Un debat necessari i un objectiu aconseguit

Així doncs, aquestes primeres jornades les vam voler centrar, com ja hem avançat més amunt, en el fet comarcal, una qüestió sempre controvertida pel que fa a l'adscripció moderna, però provisional, del nostre poble en una comarca distinta a la històrica que reconeix fins i tot el nostre topònim, i a la qual cal sumar la nova confecció de la "Mancomunitat de Penyagolosa - Pobles del Nord". Per tant, calia i cal afrontar un debat seré i amb perspectives de futur des de la societat civil respecte a l'organització supramunicipal amb què ens volem dotar i la confecció d'unes jornades al voltant de les iniciatives polítiques i civils sobre la comarcalització del País Valencià consideràvem que podien ser una bona eina per propiciar-ho. De fet, a les jornades es va posar sobre la taula un model de treball que implica els quatre pobles de la Mancomunitat amb l'objectiu de dotar de contingut aquest nou organisme i convertir en un punt d'encontre on abocar i discutir les diferents propostes una experiència comarcal d'èxit com ja podem comptar que és el nostre Aplec de Penyagolosa. Per això es va presentar a migdia la pro-

posta per a la confecció dels grups de treball d'Atzeneta, Benafigos, Xodos i Vistabella, uns espais a través dels quals la societat civil podrà participar activament en la implementació d'aquesta estructura supramunicipal a partir de les dues fases de treball, una inicial de recaptació d'informació i una posterior d'anàlisi i propostes sobre els serveis i les polítiques públiques a les nostres viles, que aniran convocant-se de manera autònoma a partir de l'abril i fins al juny i als quals resta tothom del poble convidat a participar-hi.

Unes jornades que evidencien la utilitat i la necessitat de l'estructura comarcal

Les diferents xerrades, conferències, taules rodones i debats que es van realitzar i portar a terme durant les jornades van donar molt de si i sobretot van treure a la llum les oportunitats que una estructura de les característiques de la comarca pot oferir a un poble com el d'Atzeneta.

La primera de les conferències, sota el títol **"Una perspectiva historicogeogràfica: passat i futur de les comarques valencianes"**, va comptar amb la participació del doctor en Història Medieval per la UJI Vicent Royo, que ens va oferir una retrospectiva a l'època medieval i ens va parlar de l'origen i formació de les comarques històriques de l'Alcalatén, el Maestrat i els Ports, establint-se ja en aquella època les rela-

cions històriques a nivell social, econòmic i cultural com a fet diferencial i generador de sentiment de pertinença que ha arribat fins als nostres dies, ja que, no debades, la concepció a nivell general del territori al qual pertanyia Atzeneta com a Maestrat la podem situar entre el 1303 i el 1322 amb un fil de continuïtat sense interrupcions com a mínim fins al s.XIX. Al mateix torn, Joan F. Mateu Bellés, catedràtic de Geografia Física a la Universitat de València ens va exposar les delimitacions supramunicipals des de l'òptica de la geografia: la doble realitat entre les comarques històriques enfront les necessitats actuals, la distinció dels conceptes de comarca i mancomunitat i la utilitat, la necessitat i els beneficis d'encarar i afrontar la consecució d'una nova realitat supramunicipal en benefici de la ciutadania.

A la segona de les ponències, **"Projectes reeixits de comarcalització: el cas de Catalunya"**, el conseller comarcal d'Ensenyament de la comarca del Montsià Francesc Antoni Lavega ens va explicar l'experiència positiva que a nivell de polítiques territorials ha suposat la consolidació de les comarques catalanes sota una premisa ben bàsica: proveir de serveis per igual a tots els ciutadans i poblacions. Va desglossar tot el conjunt de serveis i iniciatives que es porten a terme a nivell co-

marcal, com ara la recollida i selecció de residus, els menjadors escolars, la dinamització econòmica, l'assistència a municipis, una central de compres... Una realitat que és possible gràcies a la dotació econòmica que rep l'organisme per part de la Generalitat i les diputacions a partir d'un conveni. Un exemple del qual els polítics dels nostres pobles presents a les jornades de ben segur que van prendre bona nota.

La taula rodona amb representants d'associacions i entitats d'àmbit comarcal que va obrir el torn de la vesprada també va ser molt interessant, amb la participació de l'Associació de l'Aplec del Ports, que va explicar la seua experiència i evolució des dels inicis de la transició i com un acte festiu i reivindicatiu ha consolidat un imaginari col·lectiu i unes dinàmiques que any rere any teixeixen els lligams entre els pobles de tota la comarca; la Coordinadora d'Entitats del Maestrat, que s'alça com a altaveu de les iniciatives culturals de la societat civil de la nostra gran comarca i que comença a bastir projectes propis com el de la Trobada de Danses del Maestrat, que enguany arribarà a la seua 3a edició; el col·lectiu per la llengua i la cultura Maestrat Viu, que també va explicar les seues propostes culturals a nivell comarcal (Premis Maestrat Viu, Trobades d'Escoles en Valencià,

revista Empelt, l'Estiu Literari...), però que alhora va fer una proposta molt interessant sobre una macrocomarca del Maestrat (Alt i Baix inclosos, al mateix temps que porosa amb les zones limítrofes) amb quatre punts neuràlgics per vertebrar-la, com serien Vinaròs, Sant Mateu, Albocàsser i la mateixa Atzeneta, amb l'estructura dels municipis que conformen la "Mancomunitat de Penyalgosa - Pobles del Nord" i a la qual es podria sumar per àrea d'influència

la població de Culla; i per últim, l'experiència del CRA de Penyalgosa, una realitat, la de l'educació, que consolida un treball conjunt entre municipis germans per oferir un servei amb més garanties i equitat, però que s'enfronta a unes mancances exposades i denunciades a la taula rodona que cal i s'han de poder solventar i solucionar des de les noves realitats polítiques que es pretenen complementar.

Per últim, i com a cloenda de les jornades, va tenir lloc un debat entre representants polítics a les Corts Valencianes. Un debat que tot i que es va quedar coix per la incompareixença de l'espectre polític conservador, el qual va rebutjar la invitació per desinterès sobre el tema a tractar i "no tenir res que comentar al respecte", es va veure enriquit per la participació del públic. La consonància entre els socis del pacte del Botànic (Podem, PSPV i Compromís) va quedar palesa, però també les resistències internes al si del Partit Socialista, però que clarament deixaven una porta oberta a l'entesa i la possible aprovació d'una vertadera llei de comarcalització del País Valencià que fa anys que el nostre Estatut contempla i que aquesta terra, com es va poder constatar al llarg de les jornades, necessita i se'n pot aprofitar.

Anigmàti-K

La jornada d'Anigmàti-k que al passat BIM vam anunciar que tindria lloc al mes de febrer, finalment es realitzarà els propers dies 23

i 24 d'abril. Us compartim el cartell i el programa, així com animem tots els joves de les edats compreses entre 1r d'ESO i 2n de Batxillerat a participar-hi. Alhora, us recordem que el llibre triat per al club de lectura en aquesta II edició és "Les cartes d'Hèrcules Poirot", de Jaume Fuster, i que el podeu trobar a la Biblioteca del poble. A banda, en breu farem la convocatòria per grabar entre totes el passatge de l'obra teatral que li ha tocat a la joventut d'Atzeneta i organitzarem la dinàmica "S'ha escrit un crim". Animeu-vos, us esperem amb moltes ganes de passar-ho bé!

Societat Musical Santa Cecília d'Atzeneta

Clara Moliner Bellés

Fa ja 137 anys, des del 1882, que es va fundar la Banda Santa Cecília d'Atzeneta del Maestrat, un organisme ja inherent al poble i que ha omplert de cançons moltes de les festivitats i celebracions tant municipals i comarcals, com autonòmiques

o, fins i tot, internacionals. La banda, però, és una associació, és a dir, una unió de diverses persones que la fan possible. Hi participen activament els més de 50 músics, que en són la cara coneguda, els alumnes de l'Escola de Música, el conjunt de socis i sòcies que en fomenten la prosperitat i tots aquells amants de la música que acudeixen als seus concerts.

En aquestes dates, la Banda enceta la temporada de concerts, que té el seu punt àlgid a l'estiu. Al febrer vam baixar a Castelló per acompanyar el veïnat del carrer de Sant Blai en el seu dia gran i, ara al març, les festes de la Magdalena ens esperen.

La música és festa, alegria i companyonia, però darrere també s'hi amaguen l'esforç, el treball i els costos. S'hi generen moltes despeses –com la compra o la reparació d'instruments, el sou dels professors i del director, la seguretat social dels mestres de l'Escola...– que, al cap i a la fi, no resulten beneficioses per la Banda, que a dures penes pot assumir-ho tot només amb els ingressos mensuals. Per aquestes raons, i després

d'haver revisat la comptabilitat anual, hem comprovat que l'Escola de Música és deficitària, i des de la nova Junta s'ha decidit relançar la campanya de socis i sòcies per poder cobrir així tots els costos i deseixir-nos-en.

Evidentment, són moltes les ajudes que rep; per exemple, la contribució mensual a càrrec de l'Ajuntament, les donacions per part dels Moros d'Alqueria, les subvencions que demanem a la Generalitat o a la Diputació...: un seguit d'ingressos ben útils a l'hora d'afrontar totes les despeses de la Banda i poder reduir-ne el dèficit.

En conclusió, la nostra Banda ha passat per moments millors, però encarem la situació amb positivitat, sentit comú, ganes i el suport d'un poble que sempre ens ha fet costat. De bandes amb 137 anys d'història, n'hi ha ben poques, seria una llàstima deixar-se vèncer arran de les dificultats econòmiques, malgrat l'esforç i la dedicació de tantes persones. Entre totes i tots, redreçarem l'associació i farem poble, ara més que mai.

Club de Muntanya At-Zenet

Ja fa més de 20 anys que el Club de Muntanya At-Zenet va començar la seua activitat com a associació. Va ser aleshores quan un grup de gent aficionada a caminar per les nostres terres, van decidir fer-se càrrec de la seua gestió i organització. En aquest temps s'ha aconseguit fer créixer i consolidar el Club, així com situar a la "Pujada a la Nevera" dins de la Lliga de Curses de Muntanya Castelló Nord, convertint-se en un referent de les curses de muntanya de la nostra província, i aconseguint que la Pujada i el Club de Muntanya At-Zenet hagen sigut un xicotet motor dinamitzador d'aquest poble.

Al llarg d'aquests anys, i com a conseqüència d'aquest projecte inicial, s'ha aconseguit crear i fomentar un bon grapat d'aficionats que practiquen aquest esport, o que, sense practicar-lo, disfruten de les muntanyes de la comarca, cosa que fa 15 anys era impensable.

S'han homologat senders, rescatat sendes perdudes o brutes, senyalitzat i marcat un bon grapat de camins i senderols arreu de tot el terme, s'han mantingut nets, s'hi ha construït la caseta de fusta de la Nevera i al llarg d'aquests anys s'han organitzat un bon grapat d'activitats per a grans i menuts (saltapins, eixides mensuals, eixides de cap de setmana en altres pobles) destacant, pel seu caràcter entranyable i de germanor, la puja-

da/baixada que cada any se celebra juntament amb els amics del Club de Muntanya de Vistabella.

També hem de destacar la col·laboració activa que el Club de Muntanya At-Zenet ha tingut i manté en nombrosos esdeveniments: MiM, CSP (Penyagolosa Trails), sens dubte dues de les curses de muntanya més importants que se celebren arreu del món, amb 4730 persones preinscrites, 49 nacionalitats i 46 províncies espanyoles en aquesta edició del 2019, i amb el colofó l'any 2018 amb el Campionat del Món, que tenia un dels seus controls a Atzeneta a càrrec del Club de Muntanya AT-Zenet.

El passat 19 d'octubre de 2018 es va celebrar l'assemblea general ordinària, i entre els punts del dia estava la renovació de la Junta Directiva. Els nous membres de la junta són els següents:

- Alex Marin Fabra
- Josep Fabra Herrero
- Sergi Garbí Esteban
- Marc Sánchez Doñate
- Sonia Bellés Fabra
- Belén Agut Medall
- Jordi Marin Monferrer
- Eli Bellés Martí
- Tere BadenesEscrig
- Diego Marin Fabra

El motiu de la renovació no és altre que el fet d'estar durant molts anys al cap davant

Preparar la "Sant Silvestre" i la volta a peu "El Castell".

Divulgar la importància de cuidar i conservar el nostre entorn natural.

El club tots els anys fa un obsequi a tots els socis. Enguany, es facilitarà a tots els membres del club una motxilla per a què puguem lluir-la a les diferents eixides que fem.

d'una associació suposa un desgast personal important, i la rutina, fan que es pugui perdre la il·lusió que tenies quan vas començar. La nova junta són un grup d'amigues i amics que ens agrada la muntanya. La línia inicial és la de continuar amb el gran treball que s'estava fent, persistir amb la cursa de "La Nevera" com a puntal i referent del club, però amb la idea d'incorporar activitats alternatives que puguin interessar a tots els membres del club, i que puguin atraure a nous socis (TOTS SOU BENVINGUTS).

Entre les idees inicials que ens hem plantejat, ens agradaria materialitzar les següents:

Dinamitzar les xarxes socials que disposa el club.

Prosseguir i perllongar el cap de setmana de "La Nevera" amb activitats diverses: cursa per a xiquets, concurs fotogràfic, entrenaments previs amb altres clubs,...

Com a recordatori, la «Nevera 2019» serà l'11 de maig de 2019, un poc més tard que anys anteriors.

Organitzar un cap de setmana d'activitats esportives.

Compondre el calendari d'excursions i eixides per a 2019.

Poc a poc anirem alçant el vol, ja vos ho contarem més endavant. Contem amb la vostra col·laboració.

Salut i Muntanya!

C.D.M. AT-ZENET

Medi ambient

Paco Esteller

Curruca Cabecinegra

- **NOMBRE CIENTÍFICO:** *Sylvia melanocephala*.
- **CLASIFICACIÓN:** Orden Paseriformes, familia Sylviidae.
- **HÁBITAT:** Bosques, jardines y matorrales.
- **ÁREA DE DISTRIBUCIÓN:** Sur de Europa, Asia y África.
- **CARACTERÍSTICAS:** La curruca cabecinegra, mide unos 12 cm, siendo esta una pequeña especie del género *Sylvia* dentro de la familia Sylviidae. El pico de esta curruca es negro con la base de la mandíbula mas clara, con la cabeza negra desde el pico y el dorso de las alas de tono gris pizarra.
- **VIDA Y COSTUMBRES:** Se alimenta de insectos y fruta, realiza dos puestas, entre 3-4 huevos, que son incubados básicamente por la hembra durante 12-13 días. Las crías nidícolas son alimentadas por ambos progenitores y permanecen en el nido durante 11-12 días.

Jazmín

- **NOMBRE CIENTÍFICO:** *Jasminum officinale* L.
- **FAMILIA:** Oleáceas.
- **SINONIMAS:** Jazmín real, llessami, xasmin.
- **DESCRIPCIÓN:** Arbusto enredadera suficientemente conocido por su fragante olor. Se reconoce por su tallo de altura variable, hojas alargadas y terminadas en punta de color verde oscuro. Flores blancas y delicadas, tubulosas, con corola de 4-5 lóbulos en corimbo. Muy aromáticas.
- **PROPIEDADES:** Analgésico, astringente, sedante, hipnótico, antiespasmódico, aromático.
- **PARTES UTILIZADAS:** Raíces y flores.
- **COSECHAR EN:** Verano.
- **COMO SE USA:**
 - **Para la salud:** Asma y otras afecciones pectorales. Infusión: Hervir 100 gr. de flores en agua. Filtrar, edulcorar con miel y tomar tres tazas al día. Reumatismo: Tintura. Se hace echando en maceración las flores del jazmín en alcohol de 90. El producto obtenido se usa en fricciones para quitar el dolor. Para la cocina: Las flores de jazmín se vienen utilizando en cocina para perfumar las bebidas y el té.
 - **Para la belleza:** Perfumería. De las flores del jazmín se obtiene una esencia muy aromática y que se emplea en perfumería.

Atzenetins pel món

Juanma Velasco

RAMÓN, UN FILL DE JUAICO A NEW YORK

Els cognoms de Ramón: Bertrán i Monfort, per si mateixos, són delators de la procedència del seu llinatge, perquè si tots dos són identitaris, per separat, d'Atzeneta, consecutius encara evidencien més l'arrelament dels seus amb la nostra localitat. Fill de Joan, Juaico per a qualsevol atzenetí, i d'Àngels, coneguda per igual com Angelita, va nèixer a Castelló, com tots els de la seua generació, encara que en el seu DNI figura com a lloc de naixement Atzeneta del Maestrat.

Encara que mai ha viscut en el poble, per motius laborals dels seus progenitors, Ramón ha passat llargues temporades en la localitat i torna sempre que la vida li ho permet, perquè els orígens tiren d'ell. Fins i tot, darrerament, torna a Atzeneta des de la ciutat de les ciutats, des de Nova York, on resideix i treballa en el camp de la informàtica, en la multinacional IBM, en una especificitat que després de consultar el seu perfil ni tan sols m'atrevisc a esmicolar per temor al fet que el Google Translator em jugue una mala passada. Que ho faça ell...

Què hi fas a Nueva York, quina és la teua feina?

Després de tants anys crec que encara no he après a resumir el que faig en un parell de frases. Sóc personal investigador d'IBM fent recerca en el camp de disseny i arquitectura de processadors. El meu grup de recerca explora noves tècniques per a dissenyar processadors més eficients "re-

duint el seu consum o augmentant el seu rendiment" i més fiables -allargant el seu temps de vida sense fallades--.

Per què i quan vas triar NY, a banda de per donar-nos enveja?

No sé si vaig triar o em van triar... Però de les opcions que tenia per continuar fent el que m'agradava i havia estudiat, era la que ens feia més goig a mi i a la meua

va a classes i per la vesprada treballava mitja jornada al mateix departament d'Informàtica de la facultat. No recorde la raó exacta per la qual vaig escollir fer informàtica, però supose que el fet de tenir ordinador a casa des de ben menut i la curiositat de saber com funcionava per dins aquella 'màquina' van tenir alguna a

parella. La cosa va anar aixina. Durant el 2011 vaig fer una estada de tres mesos a IBM T.J. Watson --la seu central de recerca d'IBM a 50km al nord de Nova York-- pagada per una beca de la Unió Europea. La col·laboració va continuar durant l'any i a l'estiu següent des d'IBM em van oferir anar un altre cop tres mesos. Poc després ja em van oferir quedar-me i acabar els estudis de doctorat amb ells. Tenint en compte el que es "valora" la recerca al nostre país i que la crisi del moment no donava molt bones expectatives, ems vam tirar de cap a l'aventura.

Parla'ns una mica de tu. Quina ha sigut la teua trajectòria personal, acadèmica, laboral, familiar.

No sé... doncs, com quasi sabran, mai he viscut al poble, però "casi". De dies grossos no ens hem perdut molts. Tots els estius, nadals, setmanes santes, quintos, Castells, ... A la mínima que podíem mon pare i ma mare ens empaquetaven al tren o al cotxe, i a la nit ja estàvem al carreró o al carrer Sant Roc. La veritat que encara no sé com ho feien! Aixina que fins que no vaig començar la universitat el meu món va estar entre Artés i Atzeneta. Al tercer any de començar els estudis d'Enginyeria Informàtica a Barcelona, vaig moure a Barcelona a un pis d'estudiants. Pel matí ana-

veure... L'últim any de la carrera me'l vaig passar d'Erasmus a Aberdeen, al nord d'Escòcia. Sonarà bastant a tòpic, però a partir d'eixe moment les ganes d'explorar món no ha parat de créixer. Al tornar vaig estar unes setmanes en pràctiques en una empresa però enseguida vaig veure clar que volia fer recerca i em vaig matricular al programa de doctorat. Durant el doctorat em va tocar estudiar, donar classes, presentar a conferències i.... viatjar. En un d'aquests viatges, tres mesos d'estada a Edinburg, vaig conèixer la que és la meua millor amiga i companya. Poc després vivíem junts a Barcelona. A partir d'ahir ja ho sabeu com he acabat a Nova York.

Els foranis coneixem, sobre tot, Manhattan, però, a quin districte vius, com és la mobilitat del teu dia a dia?

Doncs visc a Manhattan, concretament al Upper West Side, a la 101st amb Broadway. Com bé dius, vam decidir el lloc per temes de mobilitat bàsicament. La meua parella treballa a Brooklyn i té 40 minuts de metro, jo treballo a 50km al nord de Nova York i agarre el cotxe per anar. Em sol costar uns tres quarts d'hora més o menys. Com vaig al revés del món, no hi

ha trànsit, i contrari al que la gent es pensa, es pot aparcar fàcilment a Manhattan ja que les normes t'obliguen a moure els cotxes cada dos o tres dies i per tant ningú te cotxe a la ciutat per tenir-lo parat al carrer. En qualsevol cas, jo treballo 3 o 4 dies a la setmana des de casa, aixina que el cotxe no em suposa massa mal de cap. Quan ens movem per la ciutat ens movem bàsicament en transport públic "metro, bus o bicicleta", que té servei 24 hores. El que sorprèn més a la gent és el ràpid que un s'acostuma a fer trajectes relativament llargs per a el que faça falta... Mitja horeta no te la trau ningú. A Nova York has d'estar atent i disposat a moure't per explorar i conèixer les mil històries que passen cada dia... sinó, no val la pena viure ací.

IBM, com a una de les multinacionals clàssiques, representa a un dels estereotips de la cultura empresarial nord-americana. Apropa'ns a IBM. Com tracta als seus empleats? Quin és el nivell d'exigència? Difereix molt del que estem acostumats a Espanya?

IBM t'è més de 350.000 treballadors a tot el món, aixina que suppose que les condicions de feina variaran bastant depenent del lloc de treball i el director que tingues. En el meu cas, el meu director és totalment flexible i confia en el treballadors. Té la convicció que si la feina va eixint, done igual on i quan la façes. Això és un tret bastant característic d'IBM, ja que la majoria de grans multinacionals del sector "fins i tot les més modernes" són més de la idea d'estar físicament present a l'oficina (encara que et passes el dia davant la pantalla). El nivell d'exigència i competició és alt però crec que és el que ha de ser en el camp de la recerca. Si un vol publicar en la millor conferència o revista del seu camp, ha de fer un treball que siga millor que

els centenars d'altres treballs que es presenten. Més en general, tinc la sensació que s'exigeix al treballador a que millore les seues habilitats contínuament. No es veu amb bons ulls estancar-se en el teu lloc de treball i per això es posen recursos contínuament sobre la taula per a millorar. Com a anècdota de com s'inverteix en el treballador, us puc contar que la meua parella va estar cinc anys treballant de professora a vàries escoles de Barcelona, i mai li van revisar el seu treball ni li van oferir recursos per millorar els seus mètodes d'ensenyament. Ací, tres mesos després d'entrar a treballar en una escola, ja li havien revisat la classe un parell de cops i havia tingut reunions per a millorar i per planificar com es veia ensenyant d'ací a uns quants anys i què li faria falta per posar-ho en pràctica.

Suportes bé els hiverns neoyorquins o el fred condiciona l'esbarjo i el modus de relacionar-te?

De fet m'agraden. Acostumat a unes estacions molt similars, ací les quatre estacions estan definides molt clarament amb el seu tret característic. De fet, ara mateix i com és hivern, tinc mig pam de neu a la terrassa. El fred condiciona però no deixes de fer les coses que vols fer, igual que allà. Recorde passar nits de kintos o de cap d'any al poble amb igual de fred que ací i la gent no notava el fred. Al final,

un ha d'eixir ben preparat de casa i llestos. Recorde el primer any que no tenia ni el calçat ni l'anorac necessaris i patir un poc de fred. Però això ja ha passat a la història amb unes botes amb bona sola i un bon "plomes".

Com veuen a Espanya els teus companys?

En general no passen massa dels tòpics, que al final es el que se'ls ha venut. Veuen Espanya com un país on se sap fer festa, vacances, sol i molt bona cuina. El pernil i la paella triomfen en aquest aspecte. A part d'això, els Sant Fermins, els toreros i el flamenc són bastant coneguts. Ah! I sorprenentment, la Tomatina de Bunyol també apareix algun cop a les converses. Si coneixen alguna cosa de futbol, també es comenta la rivalitat Madrid - Barcelona. En termes més econòmics i polítics són ben conscients de la greu situació de la crisi financera que es va patir i continuen preguntant de tant en tant però ja estan menys preocupats. En el seu moment, quan vaig arribar ací, les notícies no paraven de comentar la situació econòmica Espanyola i de la resta d'Europa. La gent va veure molt clar que es van despilfarrar molts diners i això va minar un poc la credibilitat del país.

Mullat si et fa, I a Catalunya? O ben bé el conflicte català és desconegut per al nord-americà mitjà?

Cap problema. Sobre Catalunya, els castellers i el Caga Tió són les coses que més conegudes a nivell folklòric. Després la gent coneix molt Barcelona (Gaudí, la Sagrada Família, FC Barcelona, etc). Respecte al "conflicte català" que menciones, és molt difícil generalitzar però puc explicar com estan veient aquest conflicte polític els meus col·legues -no espanyols- a Nova York. Potser fa deu o quinze anys no eren molt conscients, però ara portem uns quants anys on hi ha hagut manifestacions, eleccions, referèndums i altres històries que han estat en portada de la premsa i telenotícies. Al principi ho veien

amb curiositat ja que no comprenien les raons i els venia tot de nou. Ho associaven al descontentament popular per la crisi econòmica. Amb el pas del temps, després de unes quantes eleccions i altres esdeveniments internacionals com el referèndum d'Escòcia, la seva visió ha anat canviant. Ja estan més informats, i primer es pregunten el perquè després de tants anys no s'ha arribat a una solució, i si no es pot, es pregunten perquè no s'accepta un referèndum acordat com s'ha fet en altres llocs quan s'han plantejat aquest tipus de coses. A ulls d'ells estos fets es veuen com una debilitat. No entenen com el govern d'Espanya no s'ha vist amb forces per acceptar la solució política de les urnes i guanyar tranquil·lament tal com va han fet el Regne Unit o Canadà. Les preguntes que sovint em fan són del tipus: per què no es va votar al principi quan l'opció independentista no era tant majoritària i problema solucionat en comptes d'avivar-lo? No s'atreveixen? De fet, amb el pas del temps han vist com el problema s'ha agreujat, sobretot després de l'1 d'Octubre. Aquell dia els principals telenotícies i diaris digitals obrien amb les imatges de la violència policial i amb fortes crítiques a la gestió política de l'assumpte. Recorde que molts companys d'IBM van passar pel despatx per a preguntar-me si la meua família es trobava bé. A partir d'eixe dia, la majoria de gent que ha volgut s'ha mantingut ben informada ja que els mitjans van començar

a elaborar peces més detallades sobre el tema, fent un anàlisi més profund i objectiu -comparat amb la gran majoria de mitjans espanyols- dels esdeveniments que anaven succeint. Aixina que si em preguntes sobre el coneixement que tenen sobre la qüestió la gent que conec, diria que és bastant alt i van preguntant de tant en tant.

Com és un cap de setmana teu?

Caòtic i poc planificat en general. El més rutinari seria el següent: divendres de vesprada cervesetes amb els amics. Pels matins llevar-se sense despertador i esmorzar tranquil·lament fent un repàs a l'actualitat o anar a córrer pel parc. Després en algun moment intentar trucar a la família, que sinó se me passa i ja no són hores de tocar. Un cop fet això, cada cap de setmana és diferent... Anem a casa d'amics, o ells venen a casa, anem a concerts, al teatre... Anem a tastar algun restaurant nou... O simplement decidim passejar per alguna zona de la ciutat... Sempre trobes coses noves. Com he dit abans, si mires l'agenda d'activitats de Nova York és difícil no trobar alguna cosa que no sembla interessant.

Supose que, com la majoria d'emigrants laborals, trobaràs a faltar alguna cosa d'Espanya o de Catalunya, quines són?

Home, quan un decideix anar-se'n de casa el que més es troba a faltar és la família i els cercles d'amistats. Però bé, hui en dia no és com abans que només rebies cartes

escrites cada tres mesos o un cop a l'any. El grups de WhatsApp i l'Skype estan per a alguna cosa! A més, des de que he marxat, he pogut fer visites un parell de cops a l'any que intente "aliniar" en dies de festes per a poder veure al màxim d'amics. No se'm fa fàcil ja que entre Artés, Barcelona, Atzeneta i Galícia ràpidament se'm redueixen els dies. Jo sempre intente avisar, i si no es pot, a la següent i llestos. A part d'això, per ací també es troben a faltar els embotits en general. No veges el difícil que és trobar un bon xoriço o botifarra... Mira que he buscat i trobat embotits que s'apropen però mai, mai són com han de ser!

I d'Atzeneta, hi tens una mica de nostàlgia benigna? Quan va ser la darrera vegada que vas estar?

Del poble trobe a faltar el seu ritme de vida, la tranquil·litat i sensació de 'desconnexió'. Supose que és el primer que un valora a l'eixir d'una ciutat com Nova York. La darrera visita va ser aquests Nadals que vaig estar una setmaneta llarga. Com he dit abans, intente anar també a l'estiu per enganxar els primers dies de les festes i córrer la volta a peu al Castell. Quan comencen les festes, tranquil·litat poca però és quan puc saludar a més gent i viure el poble amb màxima intensitat.

Et veus a NY la resta de la teua vida, al menys de la teua vida laboral o et tiren els arrels i faràs cap ací en un futur?

Ni tinc la més remota idea. De moment intente xalar al màxim el lloc on estic i el dia que no ho faça, pensarem què fer.

Afegeix el que vulgues com a despedida, convida'ns a anar a New York i et complaurem.

Ens veiem a l'estiu pel poble! I ja sabeu a Nova York teniu un atzeneti per a preguntar recomanacions! (bé, ara n'hi ha dos que jo sàpiga).

Salut!

Nutrició

Neus Bartoll Orenga. Dietista-nutricionista

Encetem secció en aquest numero. La subscriptora ens parle i ens parlarà en succesius BIMS de bones pràctiques nutricionals.

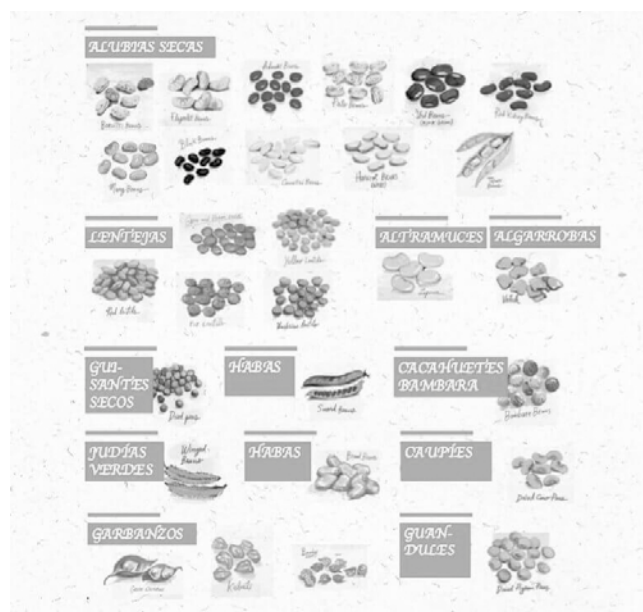
LAS LEGUMBRES

Cuando hablamos de legumbres, nos viene a la cabeza una olla con garbanzos, una fabada asturiana o un estofado de lentejas, pero el mundo de las legumbres va mucho más allá. Se denomina legumbre a la semilla contenida en las platas de la familia de las Leguminosas (en latín Fabaceae), y dentro de esta familia también encantamos alimentos como la soja, los guisantes, los cacahuetes, los altramuces o la algarroba.

Se dicen muchas cosas de las legumbres "que si engordan, que si son un alimento de pobres, que son proteínas de mala calidad, que si no se digieren bien, que producen muchos gases..." A pesar de todas estas contradicciones, la SENC (Sociedad Española de Nutrición Comunitaria) recomienda consumir de 2 a 4 raciones de legumbres a la semana. Así que, tan malas tan malas, no deben ser... ¿no?

¡Veamos qué hay de cierto en todos estos mitos!

Las legumbres son un alimento de gran calidad nutricional, ya que tienen todos y cada uno de los nutrientes necesarios para que el organismo funcione adecuadamente: hidra-

tos de carbono, proteínas, grasas saludables y multitud de vitaminas y minerales.

Si hablamos de proteínas, siempre nos vienen a la cabeza productos de origen animal como la carne, el pescado, los huevos o los lácteos. Sin embargo, el contenido proteico de las legumbres iguala a estos productos. En general, la mayoría de las legumbres tienen entre 18-25 % de proteínas, siendo la soja la que mayor contenido proteico posee. ¿Cuánta proteína creéis que tienen las carnes? Pues entre un 15-28%, depen-

diendo del tipo de carne y del contenido en grasa. No es mucha la diferencia ¿verdad?

Lo que sí es verdad, es que las proteínas de las legumbres son de bajo valor biológico. Pero, ¿Qué significa esto realmente? Es muy simple, pero para explicarlo, primero hay que saber

exactamente qué es una proteína y un aminoácido. Los libros científicos dicen que las proteínas son biomoléculas formadas por una cadena lineal de aminoácidos. Vamos a explicarlo de una forma más fácil. Imaginaos que trabajáis en una bisutería. Vuestra tarea es fabricar collares con unas bolitas de colores. El collar es la proteína, y las bolitas son los aminoácidos. Resulta que en nuestra bisutería tenemos bolitas de muchas formas y colores, pero hay 10 bolitas que no poseemos, y por tanto, tenemos que comprarlas por Amazon. Solo de esa forma podemos fabricar los diferentes collares que nos piden los clientes. Estas bolitas, serían los aminoácidos esenciales, ya que nuestro cuerpo no es capaz de fabricarlos y tenemos que ingerirlos a través de la alimentación.

Las proteínas de origen animal, tienen mayor

valor biológico, ya que posee la totalidad de los aminoácidos esenciales; mientras que algunos alimentos vegetales son deficientes en unos de estos aminoácidos, por eso se dice que son de bajo valor biológico. Pero ¡atención! He dicho solo algunos. La soja, los garbanzos, algunos tipos de alubias, los pistachos, la quínoa y algunas especias tienen la totalidad de los aminoácidos esenciales. Sin embargo, sí que es verdad que las lentejas son deficitarias metionina, y que los cereales (pasta, arroz, pan), los frutos secos y las semillas son pobres en lisina. ¡Pero OJO! ¡No os confundáis! Eso no quiere decir que no tengan estos aminoácidos, sino que los tienen pero en menos cantidad. Solución: come de todo. Si combinas los alimentos que son deficientes en diferentes aminoácidos obtendrás una proteína de un valor biológico excepcional.

Antes, había mucha costumbre de decir que cuando comías lentejas tenías que hacerlo junto con arroz, para así obtener una proteína completa. Y eso es totalmente cierto, pero no lo malinterpretéis, no hace falta que comáis lentejas con arroz en un mismo plato, ni en una misma comida, ni siquiera el mismo día. La fábrica de collares de nuestro cuerpo tiene un almacén en el hígado para guardar las bolitas que sobran. De esta forma, se pueden sacar las bolitas a medida

que se necesitan. Vamos, que podéis hacer lentejas para comer y pollo con arroz al curry para cenar, que igualmente tendréis todos los aminoácidos que os hacen falta.

Pero es que a demás, las legumbres tienen otras propiedades nutricionales que las hacen una alternativa mucho mejor a la carne. ¡Veámoslos!

A diferencia de lo que se piensa las legumbres son no son una alimento para nada calórico. Su contenido en grasa es mínimo, de 1.5 -5%. Lo que hace calórico un plato de garbanzos es todo el condimento que le ponemos: el chorizo, la morcilla, el tocino, la panceta... Estos productos poseen un contenido en grasa de 20-30%, y para colmo, su grasa no es muy saludable que digamos. Lo mejor si queréis darle sabor a vuestros platos de legumbres es cocinarlas las con muchas verduritas y especias.

Otra característica muy particular de las legumbres es su alto contenido en fibra, de 10-20%. Todos conocemos lo importante que es la fibra para ir bien al baño, pero aparte de eso también es buena para controlar el azúcar y el colesterol. Así que, si queréis cuidar vuestro corazón, dajaos de gastar dinero en Danacol e invertid tiempo en cocinar unos buenos pucheritos. Pero eso no es todo, la fibra tiene una propiedad muy importante si queremos adelgazar: sacia. ¿Cuándo os quedéis más llenos, comiendo un puchero de garbanzos o una sopa de fideos?

Las legumbres también destacan por ser los productos vegetales más ricos en minerales y vitaminas como potasio, fosforo, calcio, hierro, vitaminas del grupo B, especialmente B1, B3 y B9, también conocida como ácido fólico.

Por tanto, quitaos el mito este de la cabeza de que las legumbres engordan, más bien todo lo contrario, impiden que nos suba el azúcar y el colesterol, nos ayudan a ir al baño, nos dan saciedad, son un fuente importante de proteínas, vitaminas y minerales... y algo

importante: son baratas!

Y para aquellos que no os gusten las legumbres aquí os dejo varias opciones diferentes que seguro que os encantan. ¡Animaos a probarlas!

Paté de aguacate

Ingredientes:

- 1 bote de alubias en conserva
- 1 aguacate
- ½ vaso de aceite de oliva
- Zumo de limón

Preparación:

- 1- Escurre bien el agua de las alubias y ponlas en una minipimer
- 2- Corta el aguacate en trozos y ponlos también en la minipimer
- 3- Añade el ½ vaso de aceite y un chorrito de zumo de limón
- 4- Tritura todos los ingredientes hasta conseguir una masa homogénea.
- 5- En caso de quedar muy espesa, añadir más aceite.
- 6- Unta con pan y...¡a disfrutar!

Col·laboracions

LA RATA GORDA I PELUDA

La rata gorda i peluda, tenia molta fam, la
seua idea era entrar en una casa i fartar-se
de menjar.

La casualitat es va donar, al voler robar el
menjar a la casa de la Pitu i de i Leo.

La Pitu i Leo, eren mare i fill, dos gossets xi-
cotets però molt valents.

La rata es va colar a la casa per a robar el
menjar.

Però com no es llavava, ni es posava colò-
nia, els gossets la van olorar.

En quan la van veure entre els dos la atusa-
ren, i mentre l'agafava de la cua.

Leo li pegava un rebolcó que la deixava
tota torbada.

A la fi la rata s'en va adonar que per a om-
plir-se la panxa no s'ha de robar.

Moralitat, si vols la panxa omplir haurà de-
treballar.

Si vols robar l'únic que trauràs serà la cua
pelada i quedar-te mellat.

Atzeneta 1/4/18

Paco Usó

SOMNI

Ensomniava tota la nit i el dia
en una xicona que no tenia.

Al despertar-me
com el fum desapareixia.

Les persones tenim somnis
si nó els tinguérem

les nits i els dies

serien grisos i tots iguals.

Volia la teua presència
notava que el teu cos em tocava.

Prompte em vaig adonar
com de sol que estava.

Recorde la frescor de la teua boca
el suau tocar de les mans,

el tacte sedós del teu pèl,

però no recorde el teu nom.

Calor al llit

perfum en tota l'habitació

l'obrir els ulls sols jo.

El somniar és gratis,

la realitat cara.

Si somniar es fara real

que barata seria la vida.

Atzeneta 4/8/2017

Paco Usó

El temps i la meteo a Atzeneta

Melchor Rovira Monfort

Encara no hem vist ploure al 2019

A dia de hui, 22 de març, encara no hem vist banyar-se els carrers del poble des d'inici d'any. Com ve sent habitual els darrers anys, després d'un bon episodi de pluja que pot durar sols uns dies, es tanca l'aixeta i no cau una gota en un llarg període de temps. Però aquesta vegada qui va tancar l'aixeta va estrènyer ben fort perquè s'han batut tots els rècords de temps sense pluja. Hem passat l'hivern meteorològic (desembre, gener i febrer) més sec des que tenim dades al poble (1948), ja que sols hem recollit 8 litres (que van caure a inici de desembre); els quals han superat per un litre l'anterior hivern més sec, que era el de 2016. També hem tingut l'hivern astronòmic (des del 21 de desembre fins el 20 de març) més sec dels registres perquè no ha caigut ni una gota.

El matí del 15 de març el fum de les fogueres del pla d'Atzeneta posa de manifest la marcada inversió tèrmica deguda al temps anticiclònic i estable tant recurrent aquest hivern. El fum, que és aire calent, puja perquè està envoltat d'aire fred, però a una certa alçada (per la foto sembla a uns 100 metres) es troba amb una capa d'aire molt més calenta que li impedeix continuar pujant, i aleshores s'expandeix horitzontalment.

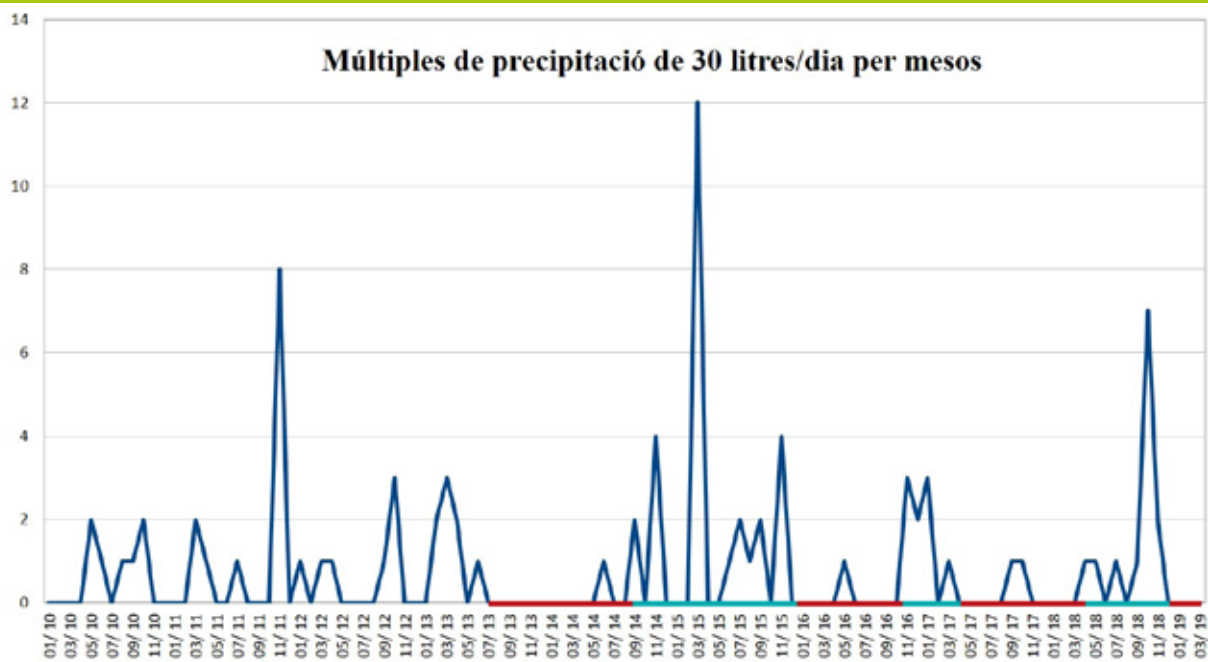
Això no havia passat mai, i de fet, mai cap estació astronòmica (ni la primavera, ni l'estiu, ni la tardor), des del 1948 com a mínim, s'havia quedat amb el caseller de la pluja a zero, dada que mostra l'excepcionalitat del període sec que estem vivint. Un l'altre rècord batut és el d'inici d'any més sec, ja que, com s'ha apuntat encara no ha plogut; i si aguanta vuit dies més sense ploure (que fa tota la pinta) tindrem el rècord de tres mesos consecutius sense caure una gota, altra cosa que no ha passat mai en cap època de l'any.

Com de pluges ja està tot el darrer trimestre explicat, vaig a analitzar el comportament ter-

momètric per mesos. Desembre va acabar sent molt càlid, amb 10,7°C de temperatura mitja, valor que supera en 2,2°C la mitjana d'aquest mes. Així, l'any 2018 va acabar tenint una temperatura mitjana anual de 15,86°C, vuit dècimes per damunt la mitjana que l'ha convertit en un dels deu anys més càlids de la sèrie. Gener ha sigut el més normal quant a temperatures, i encara així ha estat 0,4°C per damunt la temperatura mitjana. D'aquest mes cal diferenciar la primera meitat, molt anticiclònica i estable, que va dur temperatures màximes molt suaus i temperatures mínimes baixes amb gelades recurrents; de la segona meitat de mes, que va ser molt ventosa (vent de mestral) i va fer baixar les temperatures màximes i pujar les mínimes. Febrer ha tingut una temperatura mitja de 9,6°C, vuit dècimes superior a la mitjana, però degut al seu caràcter anticiclònic i estable, les temperatures màximes han estat ele-

vadíssimes (2,8°C per damunt les màximes mitjanes) i les mínimes molt baixes (1,2°C per baix la mitjana). Dos da-

des que mostren aquests extrems són els 27°C que vam assolir el 27 de febrer, a un grau del rècord absolut d'aquest mes, i els -5°C del 17 de febrer que ja van gelar les ametlles de les zones que anaven més avançades. Però, segurament, el fet meteorològic més destacat del mes va ser el temporal de vent de mestral dels dies 2 i 3 de febrer. Poques vegades tenim al poble ràfegues de vent al voltant o superiors als 100 Km/h durant gairebé 36 h seguides (des del dissabte 2 al matí fins el diumenge 3 al migdia), i amb una ràfega màxima de 122 km/h, registre que iguala el rècord màxim de vent de l'estació automàtica d'Aemet instal·lada el 2008. Març, de moment,

Anàlisi dels episodis extrems de sequera i pluja dels darrers anys

RACÓ FOTOGRÀFIC

Arcadi Vidal